

VINERI • 21 IULIE 2006 • ANUL LVI NR. 29

F O A I A
FONDAT ÎN 1951 83 FOAIE

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Peste 4.000 de români s-au înregistrat
Schimbarea depinde de noi înșine

Spiritul împăciuirii dăinuie peste veacuri

CALENDAR ORTODOX

24 iulie, luni – Sf. Muceniță Hristina
25 iulie, marți – Adormirea Sfintei Ana; Cuvioasele Olimpiada și Eupraxia
26 iulie, miercuri – Sf. Sfințit Mucenic Ermolae; Sf. Muceniță Parascheva din Roma
27 iulie, joi – † Sf. Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon; Cuv. Antuza
28 iulie, vineri – Sf. Apostoli și diaconi: Prohor, Nicanor, Timon și Parmena
29 iulie, sâmbătă – Sf. Mucenici: Calinic, Mamant și Veniamin; Sf. Muceniță Teodota cu fiii săi
30 iulie, duminică – Sf. Apostoli: Sil, Silvan, Crescent și Andronic; Sf. Muceniță Iulita (Vindecarea a doi orbi și a unui mut din Capernaum)

AGENDĂ

24 iulie

1882 – s-a născut la București matematicianul Traian Lalescu.

1909 – s-a născut la Vitănești (Teleorman) Constantin Noica, filosof, eseist, erudit poliglot.

25 iulie

1897 – Alexandru Macedonski a editat foaia „Liga Ortodoxă”, în care au debutat T. Arghezi și G. Galaction.

26 iulie

1921 – a intrat în vigoare Tratatul de Pace între Puterile Aliate și Ungaria, încheiat la 4 iunie 1920, la Trianon. S-a recunoscut pe plan internațional unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România.

27 iulie

1938 – s-a născut sculptorul Mircea Spătaru.

1962 – s-a stins din viață pictorul Ion Țuculescu.

28 iulie

1655 – a murit Cyrano de Bergerac, poet, romancier și militar francez.

1854 – s-a născut Victor Babeș, unul dintre fondatorii microbiologiei moderne.

29 iulie

1890 – s-a stins din viață Vincent van Gogh, cel mai important reprezentant al picturii postimpresioniste, personalitate determinantă a picturii europene moderne.

30 iulie

1784 – a încetat din viață Denis Diderot, scriitor și filosof, enciclopedist francez.

Poza săptămânii

Vulpea, când n-ajunge la struguri, zice că sunt acri!

Micherechi

Festivalul Castraveților, ediția a IV-a

Conducerea comunei Micherechi a început deja pregătirile pentru ediția din acest an a Festivalului Castraveților.

„Oamenii sânguincioși, pricepuți, cu spirit întreprinzător au aclimatizat în anii 1960 cultivarea trufandelor în localitate. Au devenit cunoscuți și izbutiți în primul rând prin cultivarea castraveților. Aproape în același timp, pe lângă cultivarea castraveților, dansurile și muzica populară românească din Micherechi, împreună cu Ansamblul Folcloric din Micherechi, cu Gheorghe Nistor și Teodor Covaci, maeștri ai artei populare, răspânditorii folclorului micherechean au scos din anonimitate Micherechiul, au contribuit la integrarea și încadrarea

românității comunei noastre în circulația culturală a țării. Suntem mândri de faptul că a fost o perioadă când 80–90% din populația Ungariei a consumat castraveți din Micherechi învățând totodată numele de Micherechi”, figurează în invitația la festival, semnata de viceprimarul Gheorghe Netea. „Adevărații eroi sunt producătorii, adică locuitorii satului nostru, care au fost capabili să facă lucruri fantastice, cu aptitudinea și sânguința lor, în condiții foarte grele, cu multe obstacole, trecând prin multe încercări incredibile. De aceea s-a născut Festivalul Castraveților ca aceasta să fie sărbătoarea noastră, să fie o sărbătoare care este pentru noi și despre noi.”

Festivalul Castraveților va fi organizat în zilele de 12–13 august, în centrul comunei. În programul celor două zile vor figura: parada grupului de majorete din Mezőberény, expoziție din icoanele *Elenei Ruja* și picturile lui *Robert Corvus Cora*, concursul generațiilor, concurs de gătit, șah simultan, concertul Formației Millenium (România), concert LLJunior, concert RMS (formația lui Balazs Petrușan), spectacol folcloric de dansuri și cântece românești, concert Bon Bon, concert Stage Line. Ediția din acest an al Festivalului Castraveților va fi organizată sub înaltul patronaj al doamnei *dr. Lamperth Mónika*, ministrul autoguvernărilor din Ungaria.

E. Iova

Bichișciaba

Expoziție din picturile lui Munkácsy

La Bichișciaba, începând din 13 iulie, se poate vizita expoziția Munkácsy Mihály. Partea cea mai reprezentativă a expoziției, care prezintă aproape 70 de picturi ale renumitului maestru maghiar din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, este dată de colecția personală a lui *Pákh Imre* din Statele Unite ale Americii. Tematic, pe lângă lucrările timpurii, din perioada realistă a artistului (ca de exemplu „Ucenicul câscând”), sunt expuse scene de gen (tablouri de salon), peisaje, portrete, precum și schițe și studii pregătitoare pentru lucrări-

le ce alcătuiesc Trilogia: „Hristos în fața lui Pilat”, „Ecce homo” și „Golgota”. Expoziția cuprinde și două picturi („Scrisoarea” și „Incorigibilul”) din colecția secției de artă a Muzeului din Arad.

De asemenea, personalitatea și viața pictorului este evocată prin circa 400 de relicve, fotografii de epocă și obiecte personale, donate muzeului din Bichișciaba de văduva lui Munkácsy la începutul secolului al XX-lea. Expoziția este deschisă publicului (cu excepția zilelor de luni) până la 24 septembrie.

I. K.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Vară
(Foto: din arhivă)

Peste 4.000 de români s-au înregistrat

S-a încheiat perioada înscrierilor pe listele minorităților din Ungaria. La 1 octombrie numai acele persoane vor putea vota la alegerile minoritare, care în perioada 1 iunie – 15 iulie s-au înscris pe aceste liste. Conform ultimelor date, publicate pe site-ul Biroului Electoral Central, s-au înscris în toată țara 198.860 de cetățeni, dintre care 4.404 sunt pe listele românești. Datele finale le vom afla doar după 20 iulie. Publicăm mai jos numele localităților și numărul persoanelor înregistrate pe listele românești.

Budapesta / sector	Numărul alegătorilor
Sectorul II	48
Sectorul III	33
Sectorul IV	42
Sectorul V	36
Sectorul VI	44
Sectorul VII	42
Sectorul VIII	72
Sectorul IX	8
Sectorul X	47
Sectorul XI	64
Sectorul XII	3

Budapesta / sector	Numărul alegătorilor
Sectorul XIII	13
Sectorul XIV	58
Sectorul XV	49
Sectorul XVI	43
Sectorul XVII	45
Sectorul XVIII	42
Sectorul XIX	33
Sectorul XX	12
Sectorul XXI	63
Sectorul XXII	2
Sectorul XXIII	2

Județ	Localitate	Nr. aleg.
Baranya	Kozármisleny	1
	Pécs	2
Bichiș	Bătania	91
	Bichiș	33
	Bichișciaba	80
	Ciorvaș	34
	Aletea	268
	Jula	289
	Chitighaz	557
	Leucușhaz	49
	Medgyesbodzás	1
	Medgyesegyháza	64
	Mezőhegyes	2
	Mezőkovácsháza	1
	Micherechi	608
Csongrád	Otlaca-Pustă	80
	Șercad	64
	Crâstor	48
Borsod-Abaúj-Zemplén	Csobád	1
	Szendrőlád	38
	Apátfalva	32
Fejér	Deszk	2
	Cenadul Unguresc	97
	Macău	39
	Nagylak	31
	Seghedin	44
	Szentes	1
	Ráckeresztúr	1
Győr-Moson-Sopron	Székesfehérvár	1
	Győr	3
	Sopron	1
Bihar	Bagamér	1
	Bedeu	82
	Berettyóújfalu	19

Județ	Localitate	Nr. aleg.
Heves	Biharkeresztes	22
	Darvaș	93
	Dobrițan	58
	Kismarja	21
	Săcal	193
	Apateu	129
	Leta Mare	41
	Peterd	46
	Mezősas	57
	Pocei	97
Jász-Nagykunszabolcs	Veched	38
	Jaca	76
	Recsk	1
	Szolnok	1
Komárom-Esztergom	Karcag	1
	Rákóczi	1
	Szolnok	1
Nógrád	Komárom	1
	Tatabánya	2
	Endrefalva	2
Pest	Budaörs	37
	Érd	2
	Göd	3
Veszprém	Gödöllő	1
	Isaszeg	1
	Mende	1
Zala	Órbottyán	1
	Százhalombatta	2
	Szentendre	1
Zala	Szigetszentmiklós	1
	Tárnok	1
	Tököl	3
Zala	Zsámbok	1
	Pápateszér	2
	Nagykanizsa	1

Nu ne aruncați praf în ochi!

Coaliția Românilor din Ungaria și Uniunea Culturală au hotărât încă la începutul acestui an că vor lua parte la alegerile minoritare din toamnă. Au fost unele voci și în cadrul acestor organizații care au spus că ar fi mai bine să se rămână pe dinafară, deoarece legea este tot așa de proastă cum a fost, și nu va împiedica nici acum intrarea neromânilor în reprezentanțele românești. Totuși au fost mai puternice argumentele celor care au zis că ar trebui să se implice în alegeri, pentru că Legea Minorităților modificată conferă asociațiilor un nou rol, de a propune candidați la alegeri. Noul rol al asociațiilor poate să ajute – au crezut unii – la crearea unei unități în rândul minorității noastre. Iar mai presus de toate, este o lege a statului în care trăim și – bună, rea – trebuie să o respectăm și să încercăm să tragem foloase din ea. Chiar dacă românii nu ar candida la viitoarele alegeri, ar schimba legea parlamentul de la Budapesta? Sigur că nu.

La începutul acestui an, o delegație a Coaliției Românilor din Ungaria a inițiat o întâlnire cu conducerea Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, ceea ce s-a și realizat, doar că nu s-a ales nimic din ea. Declarațiile celor la putere, cum că și ei vor binele comunității și vor lupta împreună pentru eliminarea persoanelor străine din rândul autogovernărilor, s-a dovedit în scurt timp că sunt doar niște promisiuni deșarte, goale de conținut și de intenție.

Aproape o jumătate de an a trecut și cele două foruri nu s-au mai întâlnit. Numai că în această jumătate de an au fost multe manifestări și festivități, unde AȚRU a fost invitată alături de celelalte asociații ale românilor, și cele două părți s-ar fi putut întâlni și continua dialogul. Însă din partea AȚRU boicotul acestor programe a fost total. UCRU și CRU a organizat între timp două forumuri electorale, pentru a informa membrii comunității despre metodele și capcanele alegerilor minoritare. La niciunul dintre aceste programe „aleșii” noștri n-au participat. Nici la recenta întâlnire de la Ambasada României nu au luat parte, acest ultim boicot situându-se mai mult în sfera nesimțirii crase, decât în cea a unei adversități „politice”.

La forumul din 1 iulie de la sediul Uniunii din Jula s-a lansat o deviză clară din partea tuturor organizațiilor prezente, întărită prin autoritatea și susținerea Prea Sfințitului Episcop *Sofronie*, capul Bisericii noastre Ortodoxe, care a chemat pe toți românii la UNITATE în lupta pentru alegerile noilor autogovernări românești.

Zilele trecute s-au trezit din amnezie și „liderii” noștri și i-au chemat la ei pe reprezentanții Coaliției. De ce? Ca să reia ideile altora, și să le prezinte parcă ei le-ar fi inventat. Nu vi se pare că această încercare perversă seamănă tare bine cu ce s-a întâmplat la Chitighaz cu festivalul gastronomic.

Sub pretextul unității – care de fapt, este aruncarea prafului în ochi – cei de la AȚRU continuă să-și vadă de interesele lor personale, sau ale unui mic grup din conducere, și uită în totalitate că ei sunt acolo să slujească naționalitatea română din Ungaria. Dacă vrem unitate, nu înseamnă că vrem unitate cu orice preț și, cu atât mai puțin, unitatea nu înseamnă slujirea unui anumit grup de interese.

Atunci vor da dovadă liderii AȚRU că vor această unitate, dacă vor coborî din turnul lor de fildeș, nu vor vorbi cu noi din poziția celor „mai puternici”, și vor participa la alegeri nu ca președinte, vicepreședinte, director, ci ca simpli membri.

Le vom mulțumi pentru activitatea depusă, le vom înmâna câte o diplomă și câte o medalie (neapărat de aur), eventual îi putem coopta într-un „senatus consultum”, dar atât. Ce au făcut ei am văzut, ce pot face alții vom vedea.

Eva Iova

„România nu este de acord cu fenomenul etnobusinessului”

„Am semnalat deja către oficialitățile ungare că românii din Ungaria nu sunt mulțumiți de rezultatele din prima fază a alegerilor minoritare, și vom continua să transmitem îngrijorarea comunității române de aici față de apariția unor noi aventurieri pe listele de înregistrare a minorității române”, a spus excelența sa, *Ireny Coma-roschi*, la întâlnirea din 16 iulie, cu reprezentanții instituțiilor, organizațiilor românești din Ungaria. „România nu este de acord cu fenomenul etnobusinessului”, a accentuat șeful misiunii diplomatice române din Ungaria, amintind că în curând va avea loc întâlnirea celor doi miniștri de externe român și maghiar, unde se va discuta și despre procesul de alegeri ale autoguvernărilor românești. Doamna ambasador a reamintit că oficialitățile române la toate întâlnirile cu partea maghiară cer, în primul rând, rezolvarea reprezentării în parlament a minorității române, iar în această perioadă atenția se îndreaptă și spre alegerile autoguvernărilor minoritare.

„În Budapesta a fost foarte greu să îndeplinim cerințele noii legi și să adunăm în fiecare sector peste 30 de români, care să se înregistreze pentru alegerile minoritare din toamnă”, a spus *Maria Berényi*, președinta Societății Culturale a Românilor din Budapesta și a Autoguvernării Românești din sectorul II. „Dar nu toată lumea luptă cu metode cinstite, pentru că în ultimele zile ale înregistrărilor, în sectoarele II și XI au mai apărut și alte fișe de înregistrare, adunate chiar de către Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria de la persoane necunoscute”, au declarat revoltăți *Maria Berényi* și *Ștefan Frătean*, director la Oficiul pentru Minorități, accentuând că actuala conducere a AȚRU nu a dat nici un ajutor în lupta

contra etnobișnițarilor, ba dimpotrivă.

La întâlnirea de la ambasada au mai participat: părintele Arhimandrit *Siluan*, reprezentând Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, *Teodor Martin*, președintele Coaliției Românilor din Ungaria, primarul *Micherechiului*, *Gheorghe Petrușan*, președintele Fundației pentru Cultura Română din Ungaria, președintele Autoguvernării Românești din Seghedin, *Gabriela Elekes*, președinta Asociației Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta, *Alexandru Ardelean*, pensionar, fost ambasador, *Tiberiu Boca*, vicepreședintele Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria și redactor șef al Redacției Românești a Televiziunii Maghiare, și subsemnata. Conducerea Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria nu a onorat cu prezența această întâlnire, astfel neputând da răspunsuri la acuzele grave. Boicotul în serie din ultima perioadă a conducătorilor AȚRU la diferitele programe, manifestări culturale organizate de altcineva decât de ei a fost semnalat și către diplomația română. Participanții și-au manifestat nemulțumirea față de o reprezentanță care, de fapt, reprezintă doar interesele unor persoane, și nu ale comunității. (Așteptăm cu nerăbdare următorul număr al „Cronicii” în care sperăm că liderii AȚRU vor da răspunsurile referitoare la jocurile murdare cu care sunt acuzați în Budapesta – n.n.)

La întrevvedere de la Ambasada României la Budapesta s-au mai trecut în revistă posibilitățile de concurență la noi proiecte de la București (lansate de Departamentul pentru Relațiile cu Români de Pretutindeni), dezbaterile pe tema Legii privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, bursele de studii în România și alte probleme actuale.

E. Iova

Spiritul împăciuirii dăinuie peste veacuri

Românii din Seghedin au sărbătorit vinerea trecută aniversarea semnării, la 14 iulie 1849, de către *Kossuth Lajos* și *Nicolae Bălcescu*, a Proiectului de Împăciuire a popoarelor român și maghiar. În cadrul festivității au fost depuse coroane de flori la placa comemorativă *Kossuth-Bălcescu din piața Klauzál*. Serbarea a fost onorată de prezența diplomației române în Ungaria și de conducerea orașului Seghedin.

Pentru prima dată prezentă la acest eveniment, doamna *Ireny Coma-roschi*, ambasadorul României la Budapesta a ținut un discurs festiv despre evenimentul semnificativ pentru cele două popoare vecine:

„A devenit deja o tradiție în ultimii ani ca, în ziua de 14 iulie, comunitatea românilor și Consulatul General al României din Seghedin, alături de prietenii noștri localnici, să evoce un moment istoric semnificativ pentru relațiile dintre poporul român și cel maghiar – semnarea de către fruntașii revoluțiilor pașoptiste din cele două țări, *Nicolae Bălcescu* și *Lajos Kossuth*, la 14 iulie 1849, în orașul Seghedin, a documentului ce a rămas cunoscut în istorie sub numele „Proiect de Împăciuire”. Ne face plăcere ca astăzi, la acest eveniment, să ne alăturăm și noi, Ambasada României la Budapesta.

Memoria evenimentului din 1849 a fost cinstită, la 14 iulie 1999, prin dezvelirea unei plăci comemorative în Piața Klauzál din Seghedin, consfințind astfel acestui oraș valoarea simbolică de loc al întâlnirii între români și maghiari, sub semnul unei strângeri de mână previzionare.

Proiectul de pacificare convenit atunci, care prevedea unirea forțelor revoluționare sub stindardul aceluiași idealuri, a venit, din păcate, prea târziu pentru a

le maghiare și române [...], prin asemănarea intereselor lor [...], sunt destinate să se ajute reciproc și să lupte sub același drapel [...], apărând libertatea.”

Trecutul, prezentul și viitorul ne leagă deopotrivă. Învățăm din întâmplările trecutului, ne modelăm împre-

putea fi urmat de fapte. La vremea respectivă, revoluțiile, atât cea maghiară, cât și cea română, fuseseră înăbușite. Întipărită în cronică acelor ani involburăți a rămas însă o realitate, un document care consemnează voința comună de a colabora, gestul simbolic al unei mâini întinse la nevoie. O strângere de mână care se întinde ca un arc peste timp, un model de conciliere, o pildă de urmat.

Semnificația deosebită a mesajului și previziunile optimiste ale actului de la 14 iulie 1849 au căpătat confirmarea istoriei, izvorând chiar din cuvintele cuprinse în documentul semnat atunci la Seghedin: „Națiuni-

unăm prezentul și privim alături, cu aceeași încredere, spre viitor. Așa cum au făcut-o odinioară înaintașii noștri, folosim actualul context istoric pentru a da noi valențe apropierei dintre noi.

Învățând din lecțiile istoriei, cele două popoare au găsit calea reconcilierii, construind în prezent un parteneriat activ. România și Ungaria oferă în zilele noastre un veritabil model de cooperare și stabilitate în această parte a Europei. Colaborarea dintre țările noastre se va amplifica în anii ce urmează, ca membri ai aceleiași mari și nobile comunități – Uniunea Europeană.

Ne plecăm astăzi gândurile în amintirea acelor personalități, care au făcut un pas hotărât pentru apropierea popoarelor noastre, pentru ca noi să avem acum temelie unui trainic edificiu.

Pe această cale, adresăm mulțumiri Primăriei orașului Seghedin și Autoguvernării Românilor din Seghedin, prin strădania și grija cărora putem, de câțiva ani, să ne reculegem în fața unei plăci comemorative amplasate în centrul acestui oraș, stând mărturie tuturor trecătorilor pentru un eveniment ce va dăinui peste veacuri.” E. I.

Credincioșii nu mai cred în promisiunile AȚRU

În perioada campaniei electorale, candidații promit alegătorilor tot felul de lucruri, sprijin moral sau chiar financiar. Așa se face și în rândul reprezentanților românilor din Ungaria, care mereu accentuează susținerea instituțiilor românești, a școlilor și, în special, a bisericilor. Pentru a afla cum colaborează actualmente autoguvernările românești locale și cea pe țară cu bisericile baptiste și penticostale, care au membri români iar serviciile divine se săvârșesc în limba română, am întrebat pastorii bisericilor din Micherechi și Chitighaz. Iată acum răspunsurile reprezentanților bisericilor evanghelice la întrebarea: „Cum sprijină autoguvernarea românească din localitate și Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria activitatea, programele bisericii dumneavoastră?”

Viorel Bogdan, Biserica Penticostală „Betel” din Micherechi:

– Pot să spun că atunci când am apelat la autoguvernarea locală, am fost susținuți mereu, cu câte 50 de mii de forinți. Cert este faptul că era când nu știam despre posibilitățile de sprijin din cadrul autoguvernării. Pe de altă parte, avem relații bune cu această conducere a satului, ei ne invită la programele lor iar noi îi invităm la ale noastre. Considerăm că avem colaborare bună cu autoguvernarea locală, care a manifestat o deschidere față de comunitatea noastră. În ce privește conducerea Autoguvernării pe Țară nu ne cunoaștem deloc, niciodată nu am fost contactați din partea lor. Pot să spun că nu avem nicio legătură cu AȚRU.

Teofil Tripo, Biserica Baptistă din Micherechi:

– Biserica Baptistă din Micherechi își exprimă recunoștința și pe această cale autoguvernării locale pentru modul în care au susținut comunitatea baptistă locală atât financiar, cât și moral. În anul 2005, autoguvernarea locală din Micherechi a alocat o sumă de 50 de mii de forinți pentru biserica noastră cu scopul de a întreține relațiile cu biserici din România și de a realiza tabere pentru copii și tineret. Anul acesta autoguvernarea a susținut Conferința interconfesională a tinerilor din Iula din primăvară tot cu suma de 50 de mii de fo-

rinți. Fiind conștienți de lipsa acută de bani cu care se confruntă autoguvernările, am dori să fim susținuți mult mai mult pentru ca limba română și cultura religioasă să poată fi menținută și, mai mult de atât, cultivată și dezvoltată. Am propune, totodată, și o simplificare a formalităților și a proceselor de finanțare câteodată complicate ca să putem îndeplini scopurile sus amintite într-un ritm susținut și nu dispersat ca până acum. Iar în ce privește colaborarea cu Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, colaborarea este aproape inexistentă. Am dori mai multă transparență, ca informațiile să circule mai bine între noi. Finanțările au fost aproape zero, doar pentru Conferința interconfesională a fost acordată o sumă oarecare. Dar, în mod concret, biserica noastră nu a beneficiat de nici o finanțare pe nici un domeniu de activitate, deși aici se păstrează cel mai bine limba română din comunitățile baptiste din zonă. Am aștepta ca AȚRU să facă vizite la noi, să se deplaseze, să vadă realitățile din loc și nu doar la solicitările de rigoare să dea câte-un răspuns în scris. Dorim ca în viitor aceste aspecte să fie luate în considerare.

Durkó Albert, Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi:

– Pot să spun că autoguvernarea locală ajută mult din punct de vedere moral

biserica noastră. Oricând am dorit să organizăm, de exemplu, evanghelizare în cort în curtea școlii generale, ne-au acordat-o pe gratis. Tot așa ne-au susținut în construirea parcerii din fața bisericii noastre cu materiale de construcție. Sprijinul material însă este în jur de câteva zeci de mii de forinți. Dar dacă am solicitat ajutorul autoguvernării, ei ne-au acordat ajutorul necesar cu promptitudine. Iar Autoguvernarea pe Țară, în afară de sprijinul acordat pentru Conferința interconfesională, care l-am solicitat noi, nu ne-a susținut cu nimic. De fapt, nici nu avem niciun fel de legătură cu Autoguvernarea pe Țară, deși comunitatea noastră ar dori să colaboreze cu reprezentanții lor. Consider că aceste autoguvernări ar trebui să fie mult mai atente la oamenii pe care vor să-i reprezinte, să fie o relație vie între autoguvernările și bisericile în care membrii vorbesc românește, se cântă, se predică în limba română și tinerii întrețin relații strânse cu prietenii din România.

Vasile Bodiș, Biserica Baptistă din Chitighaz:

– Autoguvernarea românească locală ne invită mereu la programele culturale, ori pe mine personal în calitate de pastor, ori fanfara bisericii noastre. Din păcate, în ultimii doi ani, biserica nu a mai primit niciun fel de sprijin financiar, iar cu doi ani în urmă cu câte 10 mii de forinți ca și contribuție la realizarea programelor noastre. Trebuie să spun că în ciclul anterior, cu patru ani în urmă, colaborarea cu reprezentanții de atunci ai autoguvernării românești a fost mult mai intensă. Dar actualmente, biserica noastră nu a primit niciun fel de sprijin financiar, nici de la Autoguvernarea pe Țară, deși o dată sau de două ori am solicitat de la ei sprijin, niciodată nu am primit răspuns afirmativ.

Rita Pățaș

GURMANIA

**Adevăratul festival gastronomic
al românilor din Ungaria**

28-30 iulie 2006

Chitighaz, Parcul Castelului Almásy

Cu ocazia celei de-a doua ediții a festivalului gastronomic organizat, la Chitighaz, de Asociația Gastronomică a Românilor din Ungaria, vom avea posibilitatea să gustăm minunatele mâncăruri tradiționale pregătite în aceste zile de specialiștii în domeniu.

Toți iubitorii și păstrătorii de tradiții românești sunt invitați să participe la prestigioasa manifestare, care se va desfășura în zilele de 28-29-30 iulie.

Festivalul se organizează
sub înaltul patronaj al

PSS Sofronie,

Episcopul Bisericii Ortodoxe Române
din Ungaria
și al domnului

prof. univ. dr. **Aurel Ardelean,**

rectorul Universității de Vest „Vasile Goldiș”
din Arad.

28 iulie, vineri

16.00 Deschiderea festivă

16.30 Program cultural cu participarea
echipelor de dansuri, ansamblurilor, soliștilor
români din Ungaria

19.00 Concert Româncok

20.00 Concert Dolly Roll

29 iulie, sâmbătă

9.00 Înregistrarea echipelor

10.00 Concurs de gătit

11.00 Program dedicat copiilor (teatru de
marionete, jocuri distractive)

13.00 Anunțarea rezultatelor, masa de prânz

14.00 Program cultural românesc

(în pauze tragerea tombolei)

19.00 Concert Stefi și Zsizi

20.00 Concert de muzică ușoară românească

22.00 Foc de artificii

30 iulie, duminică

9.00 Parcul copiilor

(jocuri, concursuri și distracții)

9.30 Participarea la Sfânta Liturghie din
biserica ortodoxă

12.00 Masa de prânz

13.00 Expoziție de țesături,
broderii românești

14.00 Concursuri și întreceri sportive
pentru copii

19.00 Concert Bikini

RadioNetRomân

www.triplexregio.net

Lipsa de vitalitate spirituală și cauzele ei

Viața creștină este o viață de biruință și de belșug spiritual. Dorința Domnului Isus este ca noi toți „să rămânem în El și să aducem multă roadă” (Ioan 15:4-11). O permanentă însuflețire pentru tot ceea ce este bun ar trebui să ne stăpânească în toate zilele noastre (Filipeni 4:8). Adeseori însă, unii creștini trec prin perioade de „secetă spirituală”. Aceste sezoane de „uscăciune” vin pe neașteptate și îi cufunda pe cei credincioși într-o stare de apatie, de indiferență și uneori, chiar de împotrivire față de Dumnezeu mântuirii lor.

Care să fie cauza acestor „crize spirituale”? Și ce trebuie să facă un credincios ajuns într-o astfel de „uscăciune spirituală”?

Cauza: Lipsă de hrana spirituală. Creșterea spirituală se poate asemăna perfect cu creșterea biologică. Un copil care nu mănâncă va ajunge un copil rahitic. Tot așa cum hrana materială ne este necesară în fiecare zi, nici hrana spirituală nu trebuie să lipsească.

Cum să ne hrănim pentru suflet?

Hrana spirituală este un dar de la Dumnezeu care se coboară înspre noi în clipele de meditație, de părtășie și de rugăciune. Domnul Isus este „pâinea venită din cer” ca să aducă lumii viață (Ioan 6:32-35). Tot ceea ce ne poate apropia de Domnul Isus este de dorit să se petreacă în viața noastră. Citirea unei cărți creștine, ascultarea unei predici bune, participarea la un serviciu de rugăciune, postul și slujirea împreună cu sfinții, stăruința asupra paginilor Sfințelor

Scripturi, sunt tot atâtea căi de „hrănire spirituală”.

Soluția problemei: Disciplina vieții de credință. Medicii de astăzi au lansat un proverb: „Spune-mi ce mănânci, ca să-ți spun cine ești”. Noi îl preluăm și spunem că sufletul trebuie hrănit sistematic cu „hrana aleasă” pentru a fi în formă maximă. „Să doriți laptele duhovnicesc și curat că prin el să creșteți...”, le spunea Petru credincioșilor, iar autorul epistolei către evrei își mustră cititorii pentru lipsa de hrănire adecvată: „ați ajuns să aveți nevoie de lapte, nu de hrană tare” (1 Petru 2:2; Evrei 5:12).

Lipsa de vitalitate din viețile multor credincioși dovedește o lipsă serioasă în felul în care ei se hrănesc duhovnicește. Programatorii de computere au creat și ei un proverb: „Garbage in, garbage out”. Cu alte cuvinte:

„Ce pui înăuntru, aceea iese apoi afară.” Minte și inima noastră funcționează și ele după același principiu. Cine se uită la lucrurile păcătoase ale lumii, cine se hrănește toată ziua mental și afectiv cu „plăcerile de o clipă ale păcatului”, va sfârși prin a trăi lumește și a-și duce sufletul într-o stare de „leșin spiritual”. „Din dragoste pentru lumea de acum”, Dima l-a părăsit pe apostolul Pavel și, dacă nu s-a pocăit, și-a ratat veșnicia (2 Timotei 4:10). Un creștin adevărat trebuie să-și disciplineze mintea și plăcerile. „Și orice gând îl facem rob ascultării de Cristos” (2 Corinteni 10:5).

Marile treziri spirituale au început totdeauna cu oameni care s-au întors la Biblie și la rugăciune. Dacă simți că ești „sleit de puteri” și „însetat” după o viață imbelșugată, ascultă cum cheamă Dumnezeu prin profetul Isaia: „Voi toți cei însetați veniți la ape, chiar și cel ce n-are bani. Veniți și cumpărați bucate. Veniți și cumpărați vin și lapte, fără bani și fără plată. De ce cântăriți argint pentru un lucru care nu hrănește? De ce vă dați câștigul muncii pentru ceva care nu satură? Ascultați-mă dar și veți mânca ce este bun și sufletul vostru se va desfăta cu bucate gustoase” (Isaia 55:1,2).

(Va urma)

Credincioșii în mijlocul tensiunilor din Orientul Mijlociu

Israelul și-a intensificat atacurile în Gaza, dar și acțiunile militare din Liban. Carl Moeller, de la organizația „Open Doors”, afirmă că situația este foarte dificilă pentru comunitatea creștină din zonele de conflict. „Extremismul grupărilor Hamas și Fatah, care a polarizat relațiile interne din Gaza, a declanșat tensiuni, iar creștinii rămași în Fasia Gaza sunt prinși în mijlocul conflictelor.” Moeller declară că misiunea lor continuă să sprijine biserica creștină din regiune, pentru că, „Cine altcineva poate vorbi grupărilor militante, membrilor Hamas și Fatah, dar și extremiștilor musulmani și israeliți? Isus Cristos, Prințul Păcii, a așezat biserica Sa în regiune, ca reprezentant al păcii. Fără o comunitate creștină, nu ar avea cine să prezinte mesajul păcii părților combatante”, a declarat reprezentantul „Open Doors” pentru Mission Network News.

Elevii americani strâng bani pentru copiii din India

Elevii de clasa a patra ai unei școli creștine din Grand Rapids, Michigan, Statele Unite ale Americii, au strâns, de curând, suma de 1.000 de dolari pentru o școală creștină din India. Clasa a patra a școlii generale Tri-unity a fost prima care a adunat banii de buzunar ai elevilor pentru programul organizației „Worldwide Christian School”, lansat la începutul anului. Parteneriatul dintre cele două școli îi ajută pe copiii din America de Nord să dezvolte relații de prietenie cu copii din lumea a treia. De asemenea, programul sprijină organizația „Worldwide Christian School” în oferirea unei educații creștine.

Misionară ucisă în Nigeria

Organizația „Vocea Martirilor” din Canada raportează că o tânără creștină a fost ucisă în statul nigerian Niger. O bandă musulmană din orașul Izom a ucis în bătaie femeia pentru că a luat parte la o lucrare de evanghelizare. Potrivit raportului organizației, banda s-a adunat după ce femeia, a cărei identitate este necunoscută, s-a întâlnit cu un grup de tineri musulmani, lângă moscheea Jumat, cărora le-a prezentat Evanghelia. După incident, poliția a făcut arestări iar investigațiile continuă.

Medici creștini deschid un spital în Egipt

O misiune medicală creștină va deschide în curând un spital în statul Egipt, transmite MNN. Directorul executiv din Cairo al organizației „CURE International”, Derek Johnson, afirmă că terenul a fost achiziționat și s-a reușit obținerea aprobării din partea Guvernului pentru începerea lucrărilor de construcție. Clădirea cu 60 de paturi va oferi ajutor celor 1 milion de copii egipteni cu dizabilități fizice. Johnson declară, „Suntem conștienți că, probabil, nu vom reuși să ne îngrijim de toate nevoile existente, însă cel puțin 40-50% dintre copii vor beneficia de ajutorul nostru. Noi sperăm ca, în primul an, să realizăm în jur de 3000 de intervenții chirurgicale.” „CURE International” nu ascunde faptul că este o organizație creștină, care are ca scop principal prezentarea Evangheliei. Johnson afirmă, „Există înțelegeri greșite cu privire la creștinii occidentali. Misiunea noastră este să oferim speranță și compasiune și să-L arătăm pe Cristos prin lucrarea medicală pe care o facem.” Organizația speră să inaugureze noua facilități anul viitor în luna ianuarie.

Maxime creștine

□ El s-a rugat pentru vrășmașii Lui și tu nici nu te rogi pentru prietenii tăi.

□ Nu căuta binecuvântările, caută pe Cel care binecuvântează.

□ O persoană fără rugăciune ca un copac fără rădăcină.

□ „Unii oameni, atunci când nu dețin nimic, ar da lui Dumnezeu totul. Dacă ar fi însă binecuvântați cu vreo afacere prosperă, promisiunile lor ar întrece așteptările: vor dubla sau vor tripla oferta făcută la început. Și foarte curios este că se vor ține de promisiune.”

(Cornel Stelian Popa)

Colțul copiilor

Domnul Isus a spus... la toți copiii

Două porți

Biblia ne spune că există poartă care duce în Rai. Mai există însă o poartă în univers, care duce în Iad. Cei ce nu vor să creadă în Domnul Isus, când mor, sufletul lor e legat în lanțuri de demoni, și dus pe Cărarea Umbrei Morții. Această cărare duce jos, tot mai jos, până în inima pământului. Acolo este Locuința Morților, cu poartă și lacăt. Și cine îi întâmpină acolo? Împăratul Spaimei – Satana.

Cei ce cred în Domnul Isus și ascultă de El, când mor, sunt duși pe Cărarea Luminoasă a vieții, care

duce în sus, până în Paradis. Și cine îi întâmpină acolo? Împăratul Gloriei – Dumnezeu.

Pomenirea regretatului vicar Teodor Misaroș

Duminică, 9 iulie, în cadrul Sf. Liturghii din biserica ortodoxă din Apateu, susținută de preotul paroh *Origen Sabău* a fost pomenit regretatul preot vicar Teodor Misaroș. Părintele

Misaroș a fost hirotonit de preot în anul 1947 și a slujit până în anul 1977 la bisericile ortodoxe din Apateu și Săcal. Mai târziu și-a continuat misiunea de preot la Micherechi, după care, în funcția de vicar, a condus creștinii ortodocși din Ungaria. A scris „Istoria bisericilor ortodoxe române din Ungaria” – singura lucrare de acest fel – și a slujit biserica și credincioșii până ce moartea nu l-a răpit dintre noi, la 12 iulie 1983.

Creștinii ortodocși din Apateu și Săcal își amintesc de dânsul cu multă dragoste și stimă și se roagă pentru sufletul lui. V.J.

„Meșteșugul este unul singur: fiecare zi să o începi ca și cum ar fi prima după nuntă.”

Sf. Teofan Zăvorâtul

Botez la Micherechi

Mariana și Ioan Cozma, din Micherechi și-au dus copilul nou-născut la biserică, în duminica de 25 iunie, pentru ca acesta să primească Taina Sfântului Botez, intrând astfel în rândul membrilor bisericii strămoșești. Părintele paroh *Ioan Bun* l-a botezat cu numele de Kevin, iar nașii au fost *Florica* și *Vasile Petrușan*. E. I.

Intelectualii ardeleni doresc o universitate ortodoxă

Intelectualii ortodocși din Transilvania vorbesc tot mai insistent despre posibilitatea înființării unei universități ortodoxe.

Primele demersuri în acest sens ar putea fi făcute după adoptarea legii învățământului confesional, în toamna acestui an, informează AMOS News.

Președintele Societății Culturale Avram Iancu, consilierul PD *Adrian Gurzău*, propune două variante. Una dintre ele se referă la crearea unei Universități Ortodoxe „Emanoil Gojdu” la Cluj sau la Sibiu, după modelul Universităților Catolice din Lublin-Polonia și din Leuven-Belgia.

Cealaltă variantă se referă la dezvoltarea unei linii autonome de studiu în cadrul Universității Babeș-Bolyai. Ambele entități ar trebui să aibă facultăți de teologie, de științe sociale și administrative, de muzică și de artă plastică și arhitectură.

E. I.

„Isaie, danțuiește...”

Micherechi și Arad, la fericitul eveniment ce a avut loc în Catedrală, precum și la masa oferită în cinstea nuntașilor la Centrul Cultural Românesc. La sosirea în Catedrală, cei doi tineri au fost întâmpinați cu cântări de Corul „Pro Musica”, condus de domnul *Gheorghe Flueraș*.

În bogatul și impresionantul său cuvânt de învățătură, rostit la sfârșitul Tainei Cununiei, Prea Sfințitul Părinte Episcop Sofronie a subliniat importanța acestui moment pentru cei doi tineri care de acum înainte vor împărtăși împreună toate bucuriile și greutățile acestei vieți și i-a îndemnat ca în Biserica Ortodoxă Strămoșească, prin credință puternică și smerenie să își împlinească rostul la care Dumnezeu l-a chemat, pentru a putea deveni într-o zi, la vremea rânduită de El, învățători și pentru alți oameni, pe calea care duce către Dumnezeu.

Arhim. Siluan

„De aceea, va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va alipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup.” (Efeseni 5, 31)

Sâmbătă, 16 iulie 2006, în Catedrala din Iula, Prea Sfințitul Părinte Episcop Sofronie, înconjurat de un sobor de cinci preoți, a oficiat Taina Cununiei pentru tinerii *Toma Iova* și *Mirona Jitariu*, care înaintea lui Dumnezeu și a sfântului altar al

acestei biserici au întemeiat, prin harul lui Dumnezeu, o nouă familie creștină și au făgăduit că vor păstra legătura dragostei dintre ei neîntreruptă și neîntinată până la mormânt.

Părinții celor doi tineri, familiile *Gheorghe* și *Rebecca Iova*, din Iula și *Radu* și *Alexandrina Jitariu*, din Arad, au participat împreună cu nașii, *Grigorie* și *Maria Mihut* și cu alți credincioși din Iula,

Picturi în memoria părintelui Teodor Rocsin

La Kecskemét a avut loc recent o expoziție de pictură, cu titlul „Krisztogram”, din lucrările artistului *Szabó Pál*, ginerele regretatului preot *Teodor Rocsin*.

Picturile lui Szabó sunt influențate puternic de tradițiile liturgice ale creștinismului ortodox și de tradițiile iconografice.

Artistul, care este căsătorit cu fiica regretatului preot, s-a inspirat din viața și activitatea duhovnicească a părintelui Teodor Rocsin, realizând și un tablou cu titlul „Bizanț/Iconostas” dedicat memoriei regretatului preot. E. Iova

Tabără de dansuri la Săcal

Săptămâna trecută, între 10-15 iulie, pentru a cincea oară a avut loc, la Săcal, tabăra și festivalul de dansuri populare, organizate de Asociația Tinerilor din Săcal. Copiii participanți din Săcal și din localitățile învecinate au învățat nu numai să danseze, dar au luat parte și la activități de artizanat. Dansurile populare românești copiii le-au însușit de la so-

ții Ana și Gheorghe Buha din Chitighaz, care au prezentat aceste tradiții învățate de la părinții și bunicii lor. În fiecare seară, tinerii au pus în practică cele învățate în cursul zilei, în cadrul balurilor comune.

Tabăra de dansuri din Săcal s-a încheiat cu festivalul de dansuri, la care au petrecut peste 150 de localnici și oaspeți.

V. J.

Trei soldați și cu caporalul patru

Povestire istorică de Petru Demetru Popescu

Căzuse Plevna. Sub loviturile puternice ale românilor, nici Rahova și nici Smârdanul n-au rezistat prea mult. A urmat înaintarea spre Vidin cu același măreț eroism. Dar fiecare palmă de pământ avea nevoie de sacrificiul suprem, de acea dăruire totală pentru cauza sfântă a neatrănării față de care moartea nu mai însemna nimic.

Nu numai primejdii de tot felul, dar și cetăți întărite întâlneau în cale românii. Drumul lor era însă același: măreț și biruitor.

O întâmplare ni se pare semnificativă. Era în acele zile când fiecare biruință a armatei române apropia sfârșitul războiului... Sub cetatea Belogradicului se purtau lupte grele. Turcii se agățau de vechile lor întărituri, simțind că le fuge pământul de sub picioare. Românii dimpotrivă, căutau să nu mai piardă nici o poziție pentru a obține biruința.

Dar nici acum nu era mai ușor ca la început. Acțiunile erau de multe ori locale, răzlețe. Astfel, un caporal din postul înaintat împreună cu trei soldați sunt înconjurați de patruzeci și doi de nizami conduși de un ofițer arab. Deci 43 de iatagane.

Situația era disperată. Dacă ar fi angajat lupta „dreaptă”, revenea la un român cam zece turci. Și chiar de-ar fi izbutit românii să doboare patruzeci, tot mai rămâneau trei în picioare, care la sfârșitul luptei, când românii erau sfârșiți de oboseală, să-i poată doborî.

Atât caporalul cât și cei trei soldați erau însă voi-nici în lege și oameni dintr-o bucată. Nu-i înspăimânta numărul mare al turcilor. Știau prea bine din filele istoriei că turcii sunt ca frunza și ca iarba. Acum, pe câmpurile de bătălie, avuseseră încă o

dată prilejul să-și dea seama de numărul mare a turcilor, întotdeauna mult superior celui al românilor. Dar tot din istorie mai știau că oștile române conduse de domnitori aprigi, destoinici și viteji, biruiseră nu o dată, cu mult mai puțini oameni, puhoiul otomanilor.

Nici ei nu se înspăimântară. Caporalul îi privi în ochi pe cei trei și aceștia îl priviră la rândul lor. Nu era nevoie de mai mult. Se înțeleseseră din priviri. Și acestea spunea câteva lucruri clare dar care turcilor le rămâneau necunoscute. Pentru că, dacă ofițerul arab și unii dintre nizami cunoșteau limba românilor, nu puteau înțelege în nici un chip graiul privirilor și al inimilor românești.

Privirile și inimile românilor se înțeleseseră: că postul înaintat trebuia apărat cu orice sacrificiu, că la vreun ajutor nu puteau avea nădejde în acele momente și că nu trebuia în nici un chip să se predea. Rezistența era singura cale de a-i ține în loc pe nizami. Rezistență atât cât era cu putință din punct de vedere fizic. Până la unul. Sau până când ar fi sosit românii din fort.

Comandantul arab, sigur de el și de situația de vădită superioritate în care se găsea, înaintă spre cei patru și, adresându-se caporalului, îi strigă sfidător:

– Predați-vă toți patru, depuneți armele și nu vă vom face nici un rău. Puteți fi siguri de asta. Cunoaștem legile războiului și avem grijă să vă acordăm situația pe care o au toți prizonierii noștri!

Tăcu și așteptă răspunsul românilor. Era convins că într-o asemenea situație numai niște nebuni s-ar fi încumetat să lupte. Dar cei patru nici pe departe de a fi nebuni. Erau

români. Caporalul înaintă primul. Îl țintui cu privirile pe ofițerul care îi soma-se și-i spuse răspicat:

– Un caporal din armata română nu se predă niciodată!

Ofițerul holbă ochii. Nu se aștepta nici în ruptul capului la un asemenea răspuns. Îi privi pe români și văzu înflorind în ochii acestora mândria și demnitatea. Nizamii murmurau în spatele lui. Simți o clipă că-și pierde cumpătul. Apoi, pentru a contracara răspunsul caporalului, zise batjocoritor:

– Dar simplii soldați?

– Și ei la fel ca și mine, pentru că sunt români!

Ofițerul nu mai zâmbi. Pe buze îi înflori un surâs amar. Se gândea poate că dacă ar fi fost el în situația românilor, s-ar fi predat fără zăbavă. După o clipă însă ridică mâna în sus și porunci să se arunce asupra românilor.

Nimeni nu știe cât o fi durat lupta. Nici numele celor trei soldați și cu caporalul patru. Destul să știm că a doua zi dimineața recunoașterea a găsit în huceag 22 de nizami căzuți alături de cei patru eroi necunoscuți.

Despre aceștia s-ar putea scrie o carte întreagă. O faptă demnă de cea mai aleasă cinstire. Ar merita un monument pe care să fie scrise cu litere de aur ceea ce se scrisese și despre cei 300 de hopliți spartani, conduși de Leonida la Termopile, dar în limbaj românesc:

„Trecătorule, du-te și vestește României că noi, trei soldați și caporalul patru, am căzut aici la datorie, până la unul, supunându-ne poruncii sfinte a neatrănării pământului străbun.”

Iar trecătorii, de ieri, de azi și din viitor să citească și să li se umple inimile de mândrie pentru fii mari pe care i-a născut pământul românesc!

„Prin creațiile mele vreau să reprezint credința în Dumnezeu”

Interviu cu tânărul Aurel Papp din Micherechi

Se zice că artistul dă dovadă de talent în profesia pe care o exercită, este o persoană talentată, care lucrează în mod creator într-un domeniu al artei. Artiștii își pun sufletul în ceea ce fac și nu sunt mulțumiți niciodată cu greșelile artistice ale creațiilor lor. Aurel Papp din Micherechi este un astfel de tânăr creator, care de la vârsta adolescenței a început să deseneze și să picteze, în mod serios, lumea din jurul său, iar de câțiva ani încoace este pasionat de arta fotografiei, dovedindu-și talentul ca fotoreporter și la săptămânalul nostru *Foaia românească*. Despre această pasiune, realizări și planuri am stat de vorbă cu tânărul micherechean în cadrul unui interviu.

– Dacă știi bine, de mic copil ți-a plăcut se desenezi, dar când a început să te preocupe mai mult pictura?

– Am desenat foarte mult în tinerețe, dar primele mele picturi pe ulei le-am făcut la începutul anilor 1990, deci cam din acei ani iau în serios această ramură a artei. Mi-a plăcut mult să pictez portrete, peisaje, iar mai nou mă preocupă foarte mult temele biblice. Din motive de sănătate însă, de câțiva ani încoace nu mai pictez, ci desenez. Dar asta nu înseamnă că nu mai vreau să pictez niciodată, doar că țin un pic de pauză. La fel de mult îmi place să desenez, pentru că prin desene pot să-mi exprim unghiul meu de vedere despre subiectul respectiv. Actualmente îmi place să fac fotografii, după care apoi se naște și câte-un desen.

– Ce fel de subiecte te impresionează?

– Foarte mult îmi plac portretele, dar cum am amintit cel mai mult mă interesează să redau publicului meu întâmplări din Biblie. Vreau să pozez principalele scene biblice și să fac din ele un serial interdependent. Pentru a realiza aceste scene caut acum modele foto, iar după pozele reușite am să desenez. Tocmai pen-

tru a cunoaște cât mai bine arta fotografiei am studiat în anul 2000 la Clubul Fotografic „Nufărul” din Oradea. Tot la Oradea am avut apoi norocul să mă clasez pe locul doi la Concursul fotografic pentru românii de pretutindeni din 2004.

– Înseamnă că nu crezi doar pentru tine, ci participi și la concursuri cu creațiile tale?

– În primul rând, tot ceea ce fac o fac din plăcere. Fotografatul și desenul îmi sunt hobby principal, o pasiune, dar m-aș bucura dacă cu acestea mi-aș câștiga și existența. Cert este însă faptul că la oricare concurs din Ungaria sau din alte țări prin creațiile mele cu subiecte biblice vreau să reprezint credința în Dumnezeu. Când am timp, mă pun și studiez domeniul fotografiei, programele photoshop la calculator, pentru că vreau să fac lucruri deosebite. Am aparat pentru a dezvolta fotografii, dar înainte de a dezvolta, le prelucrez la calculator. Deci, încerc să fac totul în mod profesionist. Nu-mi place să lucrez cu fotografii simple, în schimb îmi plac impulsurile.

– În afară de artă, ce te mai preocupă?

– Îmi place să stau de vorbă cu oamenii și, în special, cu tinerii. În luna no-

ieembrie a anului trecut am înființat în localitate Clubul Darts, în care s-au înscris ca membri cam 18 tineri localnici. Primăria ne-a oferit pentru întâlnirile noastre casa de serviciu, în care ne adunăm câte 20 de tineri de două ori pe săptămână să jucăm darts. Iarna ne-am întâlnit mai des, pentru că tinerii erau mai liberi și în frig, de

exemplu, nu jucau nici meciuri de fotbal. Ne-am organizat și un concurs, la care premiile au fost acordate de magazinul Nistor, de proprietarul Mihai Nistor. Dar mai plănuim și alte concursuri. Ceea ce este important de știut că în acest loc, în clubul nostru, nu se fumează, nu se consumă alcool și nici măcar nu înjură nimeni, con-

form regulilor Uniunii Darts. Iar tinerii acceptă aceste reguli și le place să se întâlnească în acest loc unde se poate discuta într-un mediu consolidat, fără fum și gălăgie. Îmi place să văd tinerii uniți și așa vrea foarte mult ca tinerii din Micherechi să țină unii la alții și să trăiască după principiile Bibliei.

Rita Pătaș

Selecția dosarelor pentru burse de studii în România

România acordă burse de studii, doctorat și specializare pentru tinerii de origine etnică română sau pentru cetățenii români cu domiciliul în străinătate și în anul școlar și universitar 2006/2007.

Ungaria beneficiază de burse pentru studii preuniversitare (10 locuri), pentru studii universitare de licență (15 burse și 5 locuri fără plata taxei de școlarizare, dar fără bursă), pentru studii universitare de masterat/rezidențiat (8 burse și 4 locuri fără taxe, dar fără bursă) și pentru studii de doctorat (2 burse).

Selecția candidaților se va face de către o Comisie Mixtă a Ministerului Afacerilor Externe – Departamentul pentru Românii de Pretutindeni și Ministerul Educației și Cercetării. Comisia de selecție se va întâlni cu candidații de origine etnică română din Ungaria în zilele de **30–31 iulie 2006**, la sediul Ambasadei României la Budapesta.

Primirea dosarelor candidaților pentru burse din rândul etnicilor români și a cetățenilor români cu domiciliul stabil în Ungaria se face centralizat, la sediul Ambasadei României din Budapesta, de către Aurelia Zmeu, consilier. Termenul de de-

punere a dosarelor este **27 iulie 2006**, la ambasada din Budapesta.

Reamintim că dosarul candidatului pentru bursă trebuie să cuprindă:

1. Cererea de înscriere la concurs pentru studii în România (conform modelului anexat);
2. Copii traduse și legalizate în limba română sau o limbă de circulație internațională după diplomele de studii obținute și după foile matricole;
3. Xerocopii după originalele diplomelor de studii obținute și după foile matricole;
4. Copie legalizată după actul de naștere;
5. Copie autenticată după cartea de identitate care atestă domiciliul stabil;
6. Copie după pașaportul din țara de origine;
7. Dovada originii etnice române (acte personale de identitate, pașaport de cetățean român stabilit în străinătate, etc);
8. Certificatul medical, original și copie, care inclusiv testul HIV;
9. Fotografie tip pașaport, 3/4, color, de dată recentă, care se aplică pe cerere.

E. I.

Schimbarea depinde de noi înșine...

Interviu cu Ioan Lițiu din Chitighaz

Cititor fidel al „Foii românești” și în ultima perioadă și colaborator al revistei, *Ioan Lițiu*, este considerat de mulți dintre cititorii noștri un pseudonim. Dar el nu e doar un pseudonim, ci Ioan Lițiu există cu adevărat! Trăiește la Chitighaz de 18 ani, este român – fapt de care este foarte mândru –, muncește ca orice om la locul lui, își vede de familie, de casă și îi place mult să scrie.

– Vă rog să ne spuneți cum ați ajuns la Chitighaz?

– Prima oară când am făcut o ieșire în străinătate a fost în anul 1982, când i-am făcut o vizită unui fost coleg de liceu, repatriat aici în Ungaria, la Dobrițan, unde este stomatolog. Venind aici și văzând situația și condițiile în care se trăiește aici, în comparație cu modul de viață din epoca de aur din România, am luat împreună cu soția mea decizia hotărâre de a ne muta aici. Nu numai din cauza că nu se găsea una sau alta în România pe acea vreme. În general, libertatea omului lipsea, erai pur și simplu îngrădit, odată la doi ani aveai posibilitatea de a merge în străinătate, dar numai aici, prin țările socialiste. În 3 iulie 1988 am venit aici cu pașapoarte legale, eu, soția, fetele, și am rămas aici. Pe la sfârșitul lui iulie am ajuns aici în Chitighaz, unde mai apoi ne-am stabilit definitiv. În România, urmăream „Ecranul nostru” și astfel am dat și de Chitighaz. Urmărind un reportaj cu părintele *Alexandru Șereș* i-am zis nevastei mele că acest om va fi primul la care voi apelela dacă va fi să părăsim România. Așa s-a și întâmplat. Părintele Șereș a fost primul om de aici care ne-a dat o mână de ajutor, și ne-a găzduit chiar la el acasă până am primit la școala agricolă o cazare. După ce ne-am cumpărat această casă, am renovat-o pe rând, cum am putut. Nu ne-a fost ușor, dar a meritat și nici prin gând nu-mi trece să mă mai duc pe undeva. Eu mă simt bine pe aici, am vecini buni și asta contează mult.

– Spuneți-mi vă rog ce satisfacții v-au marcat până azi activitatea și viața aici? Au existat momente când v-ați gândit să dați înapoi?

– Dacă stăm s-o luăm de la început, prima mea satisfacție a fost că am putut să vin aici cu familia, ne-am stabilit aici, ne-am cumpărat casa, am construit. A

doua satisfacție pentru mine a fost că după două fete ni s-a născut și un băiat. Asta a fost cea mai mare bucurie. Pe urmă, dacă am putea numi și asta o satisfacție este că avem locuri de muncă și eu, și soția mea. Soția lucrează de când am venit tot la școala agricolă și e apreciată la locul de muncă, iar eu lucrez la calea ferată, unde sunt mulțumit și-mi place lucrul pe care-l fac. Într-adevăr, au fost și momente grele, în primul rând de ordin financiar. A fost o perioadă prin anii '90, băgați în construcție până-n gât, plini de datorii, norocul că am avut loc de muncă amândoi și am trecut peste asta. Copiii între timp au crescut, fetele au terminat aici școala la Chitighaz, cea mare a făcut facultatea la Seghedin, cea mică a terminat liceul Erkel din Julia, iar acum lucrează amândouă în Anglia, unde sunt bine, au locuri de muncă, și le place acolo. Că ne lipsesc nouă e partea a doua, noroc că-l mai avem acasă pe cel mic, până nu-și ia și el zborul.

– Trăiți de câțiva ani în Ungaria, printre românii de aici? Ce ne puteți spune despre această comunitate? Ce prețuieți cel mai mult la ei?

– Dacă vorbim așa despre români în general, adică nu facem discriminare între categorii de vârstă, românii de aici sunt oameni ca toți oamenii, nu sunt cu nimic mai deosebiți decât restul populației. Dar între românii născuți și crescuți aici și cei din țara-mamă este o diferență destul de mare. Și este un lucru normal, deoarece ei au crescut în altă societate, în alte condiții. La modul general vorbind ei își susțin originea română, nu le este rușine că sunt români, adică nu au complexe de inferioritate față de populația majoritară, în schimb, lucru care nu-mi place la unii dintre ei, este că își afirmă românitatea doar atunci când e vorba să apară pe

undeva. Tot dintre aceștia, o mică parte spun că ei nu știu românește, ei sunt unguri... E o chestie aici: tare mulți oameni și nu numai cei de origine română, ci în general, confundă cetățenia cu naționalitatea. Astea-s două lucruri, una e să fii cetățean al unei țări și alta e să ai o oarecare limbă maternă, fiecare om are limba lui maternă, poate să fie chineza, japoneza, româna sau maghiara. În perimetrul asta în care eu locuiesc sunt înconjurat practic de vecini, toți de origine română, mă aflu foarte bine cu ei, își vorbesc limba, dar dacă e să facem o distincție între categoriile de vârstă, lucru trist este că tinerii nu mai vorbesc limba română. Bătrânii sau cei de vârstă mijlocie mai vorbesc, mai ales întrei ei, iar în locuri oficiale normal că folosesc limba statului. Ceea ce nu-mi place este că tinerii și copiii nu vorbesc între ei românește deloc, nici nu vorbesc coerent, știu doar atâta cât au învățat la școală pe de rost și bagajul lor de cunoștințe se limitează aici, în rest cum ies pe poarta școlii, gata. Dar nici în pauze între ei nu vorbesc românește. Dacă e să zicem că-i vina cuiva, în primul rând lucrurile astea pornesc de-acasă, pentru că, dacă acasă copilul nu numai că nu aude vorbindu-se limba română, poate că o aude de la bunici, mai aude și niște afirmații despre români, care nu sunt la locul lor. El crește în ideea că românii sunt așa. Practic se bagă în el un fel de complex de superioritate față de un alt copil, se crede superior. A doua chestie e școala. Limba română la școală se învață ca o limbă străină. Mă rog, nu e lege care să interzică, cu toate că condițiile există. Precum și cadru legal. Nimeni în țara asta nu-ți interzice să-ți vorbești limba maternă sau orice altă limbă. Bine, lumea-i plină de proști și te mai apostrofează câte unul că... să vorbești ungurește. Păi, eu vorbesc cum vreau! Dar sistemul ăsta de învățământ de naționalitate din Ungaria e cam slăbuț, după părerea mea. Iar manualele de limba română sunt destul de grele. Sunt foarte greoaie, nu

sunt de uz de fiecare zi, sunt cuvinte și expresii supraliterare, pe care nici copiii din România nu le folosesc. Sunt sigur că, dacă manualele de limba română ar fi redactate și tipărite în România, ar fi mult mai de folos. Astea sunt prea de dicționar și atunci sigur că ia copilul dicționarul în mână. Am participat nu numai la o serbare școlară, din moment ce și copiii mei au făcut școala românească. Și ee fiecare dată m-am mirat că nu vorbesc copiii coerent. Deci, un elev care termină opt clase la școala românească să nu fie în stare să recite o strofă de patru rânduri dintr-o poezie pe de rost, dă de gândit. Eu cred că nici nu înțelege ce a spus, pur și simplu citește după hârtie un text, și atât. Asta e marea deosebire între minoritatea română din Ungaria și minoritatea maghiară din România. Aia își cunosc limba, cultura, tradițiile, ai noștri mai schiopătează puțin, unii chiar deloc. Și acest lucru e foarte trist. Ar trebui să se dezvolte o conștiință de a-și vorbi și de a-și folosi limba maternă... Eu nu zic că peste tot, căci dacă va merge la discotecă sau cu prietenii undeva, nu poate să vorbească românește, e normal. Dar acasă nu prea vorbesc, nici la școală. Mai nou nici fiul meu nu vrea să vorbească românește. Îmi răspunde mai mult ungurește. De ce, nu știu.

– Scrieți destul de des revistei noastre. Ce va determinat să vă exprimați opiniile în „Foia românească”?

– În primul rând, îmi place să scriu și scriu despre

lucruri care mă interesează, lucruri care mă ating personal, indiferent că sunt ele bune sau proaste. Și nu-mi place să laud pe nimeni. Dacă laud pe cineva înseamnă că am motive. Nu critica e profilul meu, dar dacă lucrurile merg prost, o spun! Am colaborat mai demult, când eram în liceu, la revista liceului, „Pași” se numea. Pe vremea aceea scriam și eu poezii, articole...

– Aveți și o trupă de teatru și știu că puneți foarte mult suflet la activitățile acestea. Ce vă motivează?

– În anul 2000 am înființat o trupă de teatru la Bichișciaba, formată din controlori, mecanici de locomotivă, casieri, mă rog, colegi de serviciu. Nu are nici o legătură cu calea ferată în afară de faptul că noi lucrăm acolo. Suntem independenți și acuma suntem în curs de înregistrare ca asociație. Asociația Culturală „Pro Cultura et Libertate” se numește. În cadrul acestei asociații funcționează echipa de teatru amator. Avem destul de des spectacole. Am fost de mai multe ori la Chitighaz, Ciorvaș, Leucușhaz, Bichișciaba, Budapesta, Seghedin, iar în viitorul apropiat avem un spectacol pe 15 iulie. Nu demult am terminat de scris textele și mai avem propus un spectacol pentru festivalul gastronomic de la Chitighaz, de la sfârșitul lunii iulie. Am avut și o trupă de teatru formată din copii, dar deocamdată e pusă deoparte pentru că nu are cine să ne facă muzică.

(Cont. în pag. a 11-a)

Sfaturi reci pentru zile fierbinți

La 32 de grade la umbră transpirația năclăiește subsuorile și obrazul, pielea ia foc. O stare lipicioasă, de disconfort, ne stăpânește viața, mai ales dacă jumătate din ea o petrecem pe stradă sau la birou. Prin sfaturile care urmează, preluate din revista Formula AS, vrem să vă ajutăm să luptați cu căldura, pentru a vă păstra prospețimea, atât ca stare de spirit, cât și ca aspect corporal.

Băi și masaje pentru „picioarele grele”

„Picioarele grele” – dure-roase și umflate – reprezintă o adevărată problemă în zilele foarte fierbinți. Dimineața – încă înainte de-a vă îmbrăca, sunt recomandate masajele ușoare dinspre gleznă către genunchi, practica-

zi, „innobilată” cu suc de lămâie, de portocale sau grepfruit (fără zahăr). Ceva mai multă sare în mâncare împiedică deshidratarea.

Oțet de mere contra transpirației abundente

Oțetul de mere are un efect anti-transpirant exce-

„omoară” căldura, dați drumul la apă rece și țineți-vă mâinile sub jet, cu încheieturile (zona unde se află pulsul) întoarse în sus.

Servețele absorbante pentru ten

E de-a dreptul oribil când bărbia, nasul și fruntea sunt pline de grăsime topită și strălucesc. Rezolvarea: servețele absorbante (există unele îmbibate cu pudră) care aplicate pe față extrag tot sebumul și lasă obrazul mat. Folosiți-le și pentru rujul scurs pe sub buze, pentru dermatograful adunat în colțul ochilor și rimelul prelins pe obraz. Nu există nimic mai urât pe lume decât un obraz de femeie fardat și... degradat.

Comprese reci pentru greață și amețeli

Există persoane cărora temperaturile înalte le provoacă stări de greață și amețeli. Remediul cel mai la îndemână este un prosop umezit, care se bagă 2-3 minute în congelator ca să se răcească. Se scoate și se pune alternativ pe frunte, pe decolteu și pe ceafă.

Un sfat de rămas bun:

evitați vara folosirea cremelor grase, a unguentelor vascoase pentru piele, care nu se absorb. Ele adună murdăria și praful și împiedică pielea să respire normal. În locul lor, folosiți mai degrabă, pentru tot corpul, talc mentolat (pentru copii).

te cu ajutorul unei creme hidratante, care să conțină și esență de mentă (dinamizează circulația și împiedică staționarea sângelui în vene). Dacă nu găsiți în comerț, amestecați laptele de corp sau unguentul pe care îl folosiți cu câteva picături de ulei de mentă. Seara – nu există un mijloc mai potrivit de împășărit decât o baie rece pentru picioare. Un pumn de sare adăugată în apă sporește în mod simțitor efectul.

Cuburi de gheață pentru pielea încinsă

Când simțiți pur și simplu că luați foc, apălați la cuburile de gheață din congelatorul de-acasă sau de la birou. Treceți-le peste frunte, pe tâmpile, pe ceafă și decolteu, în mișcări circulare. Vă reconfortează pe loc.

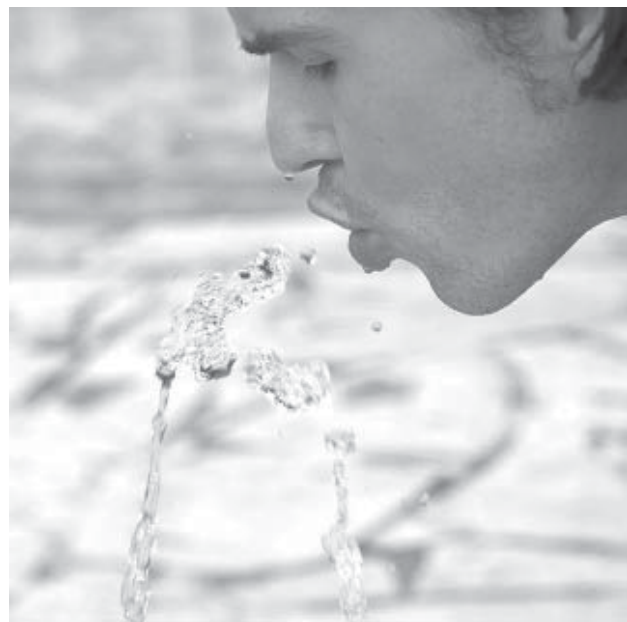
Cantități sporite de lichid

Pe timp de caniculă, corpul transpiră din abundență și lichidul care se pierde trebuie înlocuit. Remediul: beți cel puțin doi litri de apă pe

lent: puneți câteva capace cu oțet într-un bol, apoi înmuiați-vă vârful degetelor în el și tapotați-vă pielea, fără să o frecați. Un tampon de vată înmuiat în oțet este la fel de bun (mai ales pentru ceafă și subsuori).

Apă rece pe încheieturile mâinilor

Zona cu cea mai subțire piele se află la încheieturile mâinilor. Când simțiți că vă

Schimbarea depinde de noi înșine...

(Urmare din pag. a 10-a)
– Ne aflăm în fața alegerilor minoritare. Credeți că vor merge românii din Chitighaz să se înscrie pe listele alegătorilor români, și să-și voteze conducerea minoritară?

– Nu vreau să spun o prostie, dar am impresia că de la ciclu la ciclu scade interesul minorității românești pentru alegeri și față de viața minoritară. Tinerii nu sunt destul de activi, populația activă îmbătrânește, și cum îmbătrânește omul așa-i pierde cheful.

În orice caz, părerea mea este că un om conștient trebuie să meargă și să voteze pe cine îi e lui mai simpatic, dar să meargă! Și tot aceeași părere am avut-o și o am și despre alegerile parlamentare, indiferent pe cine votează cetățeanul respectiv, principalul e să meargă la vot. Pentru alegerile minoritare din toamnă acest vot este mult mai important și are o greutate mai mare decât dreptul asigurat în constituție. E o obligație morală, zic eu! Pentru mine asta este! Nu față de vitrina lu-

mii, pentru că nu are rost să ne dăm în spectacol, ci avem o obligație morală față de noi înșine, avem o responsabilitate. Și eu cred că prin participarea asta la vot, nu numai că își spune părerea, ci practic dă dovadă că îl interesează problemele de zi cu zi și, în general, soarta românilor. Și aici vorbesc în primul rând de limbă. Nu știu de ce am impresia că peste cinci ani numai eu o să mai vorbesc aici românește, dar pe-atunci o să fac o sută.

– Credeți că la alegerile minoritare din toamnă se va produce vreo schimbare?

– Schimbarea stă în noi înșine. Noi ar trebui să ne întoarcem pe dos, să ne scuturăm de praf și să ne întrebăm ce vrem de fapt. Așa cum am mai scris într-un articol: nu asimilarea este inamicul nostru numărul unu, ci autoasimilarea. Asta-i pericolul mare care ne paște. Și asta nu mai depinde nici de țara în care trăim, nici de legi, și nici de altceva, decât de noi înșine.

Anca Liana Crișan

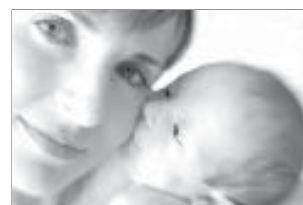
Copiii în vacanță

Bebelușii și copiii la vârste fragede au pielea mai subțire și mai delicată decât a adulților. Din acest motiv riscul ca ei să se ardă de la soare este mult mai mare comparativ cu a unui adult cu o piele similară la culoare. Pentru a preveni arsuri dureroase, dar și riscul de apariție a cancerului de piele, iată câteva reguli care trebuie respectate în protejarea copiilor:

– Nu îi lăsați să se joace în soare când este cald; copiii (dar și părinții) trebuie să stea doar la umbră între orele 11.00–16.00

– Folosiți creme cu factor de protecție > 15 sau creme de soare special destinate copiilor;

– Copiii trebuie să poarte în permanență pălării când sunt expuși la soare. Deși marea majoritate a lor vor prefera șepcile gen baseball, insistați pe o pălărie care să îi protejeze atât ceafa, cât și urechile. Aces-

te zone sunt foarte sensibile și se pot arde cu ușurință.

– Protejați și ochii copiilor, nu doar pielea. Ochelarii de soare fantezii, pentru copii, care se pot cumpăra în general de pe lângă plajă, pot face de cele mai multe ori mai mult rău decât bine. Cumpărați întotdeauna doar ochelari de soare de calitate, și verificați să aibă pe etichetă specificată protecția UV.

– Aveți grijă la materialul hainelor copilului. Diferite tipuri de material oferă diferit grad de protecție împotriva soarelui. Cel mai bun material pentru haine, când se are în vedere o plimbare prelungită prin soare este bumbacul, în special cel destinat tricourilor.

Marile personalități ale României

În recenta campanie lansată la Televiziunea Română cu titlul „Mari Români”, telespectatorii au decis la începutul lunii iulie cine să intre în finala campaniei pentru cel mai important român din istorie. Așadar primii zece „Mari Români” premiați – în ordine alfabetică – sunt: Ion Antonescu, Constantin Brâncuși, Carol I, Nadia Comăneci, Al. I. Cuza, Mircea Eliade, Mihai Eminescu, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Richard Wurmbrand. Dintre cei zece premiați doar Nadia Comăneci este contemporană.

În următoarele săptămâni vă vom prezenta viața și activitatea acestor mari personalități.

1. Ion Antonescu

Tineretea și cariera militară

Ion Antonescu s-a născut la 2 iunie 1882, la Pitești, într-o familie burgheză. A absolvit școlile militare de la Craiova și Iași. A absolvit Școala de Cavalerie în 1904 și Academia Militară de la Saint-Cyr în 1911 ca șef de promoție. Ca locotenent, Antonescu a luat parte la represiunea răscoalei țărănești din 1907 din zona orașului Galați. În 1913 a participat la luptele celui de al doilea război balcanic din Bulgaria, primind cea mai înaltă decorație militară românească. Pe durata luptelor de pe frontul de răsărit al primului război mondial (1916–1918), Antonescu a avut funcția de Șef de stat major al Mareșalului Constantin Prezan. În această funcție el a fost creatorul planurilor de apărare cu succes a Moldovei în fața invaziei trupelor germane conduse de Feldmareșalul Mackensen, din a doua jumătate a anului 1917, (în condițiile în care restul Ro-

mâniei fusese deja ocupate de germani în anul 1916).

Antonescu a avut reputația unui comandant militar foarte priceput și pragmatic. Duritatea sa i-a adus porecla de „Căinele roșu”. Între anii 1922 și 1926, Antonescu a fost atașat militar al României în Franța și Marea Britanie. După reîntoarcerea în România a fost promovat Comandant al „Școlii Superioare de Război” între 1927 și 1930, Șef al Marelui Stat major al Armatei între 1933 și 1934 și Ministru de Război între 1937 și 1938.

Puterea sa politică

Generalul Antonescu a fost numit prim-ministru de către regele Carol al II-lea în septembrie 1940, după ce România fusese silită să cedeze Basarabia și nordul Bucovinei Uniunii Sovietice (28 iunie 1940) și nordul Transilvaniei Ungariei (30 august 1940). La numai două zile de la numirea sa în post, printr-o lovitură de stat, regele a fost silit să ab-

dice. Fiul lui Carol, Mihai a devenit noul rege. Antonescu s-a autoproclamat Conducător și a preluat toată puterea în stat, lăsându-i regelui un rol pur decorativ. În fața perspectivei unui război pe trei fronturi, (Germania în vest, Uniunea Sovietică în est și Bulgaria în sud), Antonescu a încheiat o alianță cu Germania Nazistă, în speranța că va putea recupera măcar teritoriile ocupate de sovietici. În plus, Germania a fost singura putere care garanta teritoriile rămase în granițele României. Acest parteneriat era dorit de germani datorită rezervelor de petrol foarte importante ale României.

În momentul preluării puterii politice, singura formațiune care s-a arătat dispusă să participe la guvernare a fost „Garda de Fier”, care în anul 1934 și-a schimbat denumirea în „Totul pentru Țară”, iar în 1940 s-a intitulat „Mișcarea Legionară”. Astfel, la 14 septembrie 1940, România a fost declarată „stat național legionar”. Antonescu spera să poată aduce sub controlul său „Garda de Fier”, deoarece activitățile lor paramilitare subminau autoritatea statului. În cele din urmă, cum cererile legionarilor pentru creșterea rolului lor politic în guvern au fost în mod repetat respinse de Antonescu, „Garda de Fier” s-a răscolit (Rebeliunea legionară, 21–24 ianuarie 1941). Antonescu a zdrobit rapid rebeliunea gardistă, (având aprobarea tacită a germanilor, care doreau stabilitate economică în România), a scos în afara legii „Garda de Fier” și a întemnițat pe toți conducătorii acesteia care nu au reușit să fugă din țară.

Executarea Mareșalului

Trupele române s-au alăturat armatei germane în atacul împotriva Uniunii Sovietice (sub comandament german). La 22 iunie 1941 mareșalul rostește: „Români, treceți Prutul!” și eliberează Basarabia, fără a reintegra-o însă în sistemul administrativ al României (Basarabia rămâne un „guvernământ” până la sfârșitul războiului). După eliberarea Basarabiei și a Bucovinei de

Antonescu și Hitler

nord, Antonescu a implicat Armata Română în războiul antisovietic dincolo de granițele țării, adânc în teritoriul URSS. Această hotărâre a dus la o mișcare de opoziție printre politicienii și militarii români (inclusiv printre membrii Marelui Stat Major). În plus, ea a aruncat România în război împotriva tuturor Puterilor Aliate. După înfrângerea din bătălia de la Stalingrad, unde Armata Română a avut pierderi uriașe, popularitatea lui Antonescu a scăzut dramatic.

Zona dintre Nistru și Nipru, numită Transnistria, a intrat sub administrație românească (guvernator: Ghe. Alexianu). Hitler a oferit lui Antonescu, în schimbul teritoriilor cedate către Bulgaria și Ungaria, Maramureșul de Nord (Rutenia) și Banatul Sărbesc. Mareșalul Antonescu s-a opus ocupării acestor zone, dar a pus condiția ca administrația Banatului Sărbesc să fie cea germană.

În vara anului 1944, în vreme ce sovieticii avansau împingând înapoi frontul către granițele României, Antonescu a refuzat să-și schimbe poziția și să ceară un armistițiu, (s-a spus că datorită simțului onoarei, dar și datorită lipsei de pricepere politică). De aceea, pe 23 august 1944, Regele Mihai, sprijinit de principalele partide politice, l-a destituit pe Antonescu și l-a arestat (alte surse afirmă că arestarea mareșalului Ion

Antonescu a fost făcută la presiunile agenților sovietici tocmai datorită faptului că negocierile cu aliații erau în fază terminală iar mareșalul urma să se deplaseze a doua zi – 24 august 1944 – pe linia frontului tocmai pentru a supraveghea personal aplicarea acestui armistițiu). Or, sovieticii nu-și puteau permite aceasta deoarece ar fi pierdut influența asupra României dar și asupra Bulgariei, și poate chiar a Ungariei.

Rezultatul arestării pripite a mareșalului Ion Antonescu – întrucât un armistițiu încă nu fusese încheiat, cu toată declarația de la radio a regelui – a fost căderea frontului din Moldova, ceea ce a dus la căderea în prizonierat a zeci de mii de soldați români și a ocupării de către trupele sovietice a unei zone din Bucovina mai mare decât cea cedată în urma ultimatumului din 1940 și în plus a Ținutului Herța.

Procesul și moartea

După ce a fost arestat, Antonescu a fost predat sovieticilor. Ostatic al sovieticilor, ținut în arest timp de doi ani în URSS, a fost readus în țară doar pentru a fi judecat „exemplar”. Condamnat la moarte de instanța „Tribunalului Poporului” la data de 17 mai 1946, a fost executat la Jilava alături de foști colaboratori apropiați, la 1 iunie.

A. L. Crișan

Mareșalul Antonescu împreună cu Regele Mihai

Românii sunt mai fericiți decât ungurii

Putem trăi mulți ani fericiți fără să avem nevoie de mulți bani. Iată rezultatele unui studiu recent, care a realizat un clasament al fericirii pentru 178 de țări de pe Pământ. Cei mai fericiți oameni de pe planetă sunt cei din Vanuatu, o mică insulă situată la jumătatea Pacificului de Sud.

Celelalte nouă țări de pe primele 10 locuri sunt toate din zona Americii Centrale și de Sud, precum și din Marea Caraibelor. Printre ele, Costa Rica, Republica Dominicană, Honduras și

Columbia. România se situează pe locul 120 din 178, cu un loc mai jos față de Suedia și cu puțin mai fericită decât Ungaria. Românii sunt doar un pic mai nefericiți decât britanicii, irlandezii și canadienii, dar cu mai multă voie bună decât cehii, francezii și australienii. Republica Moldova ocupă locul 147, alături de bulgari, nigerieni și etiopieni. Moldovenii sunt însă mai fericiți decât americanii, care se află pe locul 150.

În acest clasament, cei mai nefericiți sunt cei din

Swaziland, Burundi și Republica Democrată Congo, dar și ucrainenii, estonii și rușii.

Nu este singurul studiu care încearcă să afle cât de fericiți sunt oamenii de pe Pământ. Iar formula de calcul a fericirii diferă, de la un studiu la altul.

Cum au măsurat specialiștii fericirea?

Acest raport, realizat de către organizația internațională New Economics Foundation, ia în calcul speranța medie de viață, produsul intern brut, satisfacția personală și gradul de distrugere al mediului înconjurător.

Dacă speranța medie de viață și produsul intern brut au metode deja clare și binecunoscute de calcul, nu la fel stau lucrurile în ceea ce privește satisfacția personală.

Aceasta se calculează în funcție de percepția oamenilor – care spun dacă sunt sau nu fericiți și dacă ar fi dorit altceva de la viață. Gradul de distrugere al mediului înconjurător este vinovat pentru plasarea pe poziții mai joase a celor mai multe țări industrializate.

A.L.C.

„Paris, capitala României”

Cartea „Paris, capitala României”, apărută la Editura Junimea, a fost lansată recent, la Librăria Humanitas Kretzulescu, chiar de autorul ei – Jean-Yves Conrad, un francez care, după cum a mărturisit, este, de peste 20 de ani, pasionat de cultura română și a „recenzat de o manieră exhaustivă” toate influențele românești asupra Parisului de astăzi.

Pentru a fi mai convingător în cele scrise, el a proiectat pe un mic ecran o sinteză a celor 15 itinerarii artistice, literare sau științifice pe care le descrie în volum, itinerarii „prin locurile unde suflă spiritul românesc la Paris”. A adus în atenție întâmplări și întâlniri cu români celebri a căror viață a fost legată de acest mare

oraș francez: Tristan Tzara, Gherasim Luca, Elvira Popescu, George Enescu, Constantin Brâncuși, Maria Tănase, Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Emil Cioran etc.

Subintitulând lucrarea „Ghid al plimbărilor insolite pe urmele românilor celebri din Paris”, Jean-Yves Conrad invită cititorul la „redescoperirea celui mai frumos oraș din lume cu ochii strălucitori ai artiștilor, scriitorilor poporului român, adesea necunoscut, aflat undeva departe la marginea Europei”.

Există în carte și o selecție de texte despre capitala franceză, scrise de românii care „și-au lăsat amprenta, și o mai fac, asupra străzilor și clădirilor bătrânei Lutetii”.

E. I.

Sudoku

	2				6		8	9
7	3	9		2				1
	6					5		
		2						8
	9		2		3		7	
1					2			
		4					2	
2				5		9	1	3
3	1		9				5	

(Soluția pe pagina a 15-a)

Ce este Sudoku? Este un joc, în formă de grilă, inventat în 1979 și inspirat de pătratul latin și de problema celor 36 ofițeri a lui Leonhard Euler. Scopul jocului este de a umple această grilă cu cifrele de la 1 la 9 respectând anumite condiții, unele cifre fiind de la început dispuse în grilă.

Orice coloană și orice pătrat de 3x3 trebuie să conțină o singură dată fiecare cifră cuprinsă între 1 și 9. Nu este nevoie de matematică. Sudoku este un joc logic.

O nouă revistă

Revista „Semănătorul” este o nouă revistă culturală, în format electronic, care se adresează românilor de pretutindeni.

Revista va fi editată din toamnă și va conține subiecte despre cultura, istoria și acțiunea românească, viața creștină și analiza socială. De asemenea vor fi publicate informații privind acțiuni culturale, sociale, inițiative și proiecte, simpozioane și adunări, apariții de cărți și publicații, vernisaje de expoziții, calendar de muzee etc. Inițiatorul acestui proiect este Asociația Română pentru Patrimoniu, care este totodată și editorul publicației săptămânale „Analize și Fapte”.

E. I.

Alimente care ne fac deștepți

Prestigioasa revistă americană Psychology Today a publicat recent rezultatele unei cercetări menite să scoată la iveală care sunt alimentele capabile să crească capacitatea intelectuală a omului, relatează Rompres.

Conform cercetărilor experților americani, fructele de pădure și anumite legume contribuie în mare măsură la ameliorarea capacităților noastre mentale, influențând benefic și activitatea inimii și a circulației sangvine. Cele mai bune pentru creier sunt răchitele și afinele. Substanțele din sfecla roșie și varza distrug fermonii responsabili de boala Alzheimer, în timp ce spanacul previne bolile legate de sistemul nervos o dată cu înaintarea în vârstă, precum și apariția unor disfuncții mentale. Ultimul în clasamentul alimentelor „deștepte” figurează pește

gras – sardine, somon, heringi și ton.

Oamenii de știință atenționează că alimentele în sine nu pot face omul mai deștept, oricât de diversificată ar fi alimentația sa. Pentru a dezvolta intelectul este importantă lectura, comunicarea cu oameni inteligenți și spirituali și acceptarea eforturilor intelectuale. Creierul privat de antrenament intelectual slăbește la fel ca organismul în condițiile unui regim de viață sedentar. Într-un cuvânt, dacă nu-i minte, nicio dietă nu ajută.

Printre activitățile care contribuie la o bună funcționare a capacităților mentale figurează și rezolvarea cuvintelor încrucișate și a rebusurilor. Rezolvarea zilnică a rebusurilor previne îmbătrânirea creierului, mai ales în cazul persoanelor trecute de 60 de ani, și poate duce la întinerirea sistemului nervos cu 14 ani! A. L. C.

Fotbal

Cupa UEFA

Rapid și Dinamo au făcut o mică încălzire

Cele două reprezentante ale României în Cupa UEFA au ca adversare câte un club maltez. Joia trecută s-a consumat turul primei etape preliminare, care pentru Dinamo și Rapid n-a însemnat mai mult decât o simplă încălzire pentru adevăratele lupte din viitorul stagiul al campionatului intern și pentru următoarele faze ale întrecerii continentale.

Hibernians – Dinamo 0-4

La echipa care a terminat pe locul trei în campionat, în această vară s-au produs mari schimbări, atât în lot, cât și în condu-

unde probabil că va deveni un jucător de bază la TSK Sofia. În locul lui însă a venit un jucător la fel de titrat, în persoana lui *Ionel Ganea*, acesta întorcându-se în țară din Anglia. Ban-

cerea tehnică. Cea mai importantă plecare a fost cea a lui *Florentin Petre*, un dinamovist pur sânge, care a luat calea spre Bulgaria,

ca tehnică este ocupată de *Mircea Rednic*. Fostul jucător dinamovist a părăsit echipa FC Vaslui pentru ocupa un post mult mai ex-

ponent. Dinamo a mai făcut achiziții importante, aducându-i în „Groapă” pe fundașul *Pașcovici*, de la Farul Constanța și mijlocușul sârb polivalent *Sreten Stanic*, sosit de la Poli Timișoara. Bănățenii, la rândul lor, i-au cumpărat de la Dinamo, pe doi dintre mijlocașii importanți ai echipei, pe *Dan Alexa* și pe *Ștefan Grigorie*.

Cu un prim „11” mult schimbat, cu un nou tehnician și cu un sistem de joc diferit față de sezonul trecut, „câinii roșii” au reușit să se impună liniștiți în fața maltezilor. Dinamoviștii au deschis repede scorul prin *Ionel Dănciulescu*, încă din minutul 3. După o perioadă de tatonare, meciul s-a animat, gazdele fiind foarte aproape să egaleze. Partea a doua a debutat tot în dominarea oaspeților. În minutele 57 și 58 *Claudiu Niculescu* a înscris de două ori și a dus scorul la 0-3, în două faze trase parcă la indigo: centrări ale lui *Ganea* și *Blay* și reluări simple ale lui *Niculescu* în poarta maltezilor. Apoi, în minutul 83, *Radu Ștefan*, un fundaș de numai 19 ani, a

stabilit scorul final: 0-4. După acest scor, soarta calificării e ca și rezolvată. Meciul de la București pare că va conta doar pentru statistică.

Rapid – Sliema Wanderers 5-0

Dacă aruncăm o privire superficială asupra lotului rapidist, se pare că nu multe schimbări s-au produs, în această vară, la echipa, care sezonul trecut a ajuns până în sferturile de finală ale Cupei UEFA. Numai că neschimbarea s-a produs în condiții demne de o adevărată telenovelă. Tânărul antrenor, *Răzvan Lucescu* era ca și plecat la Timișoara. El a avut o lungă poveste de conflict cu patronul *George Copos*, dar a rămas, fiind convins de jucători și suporteri. Lotul s-a subțiat, mai ales în compartimentul ofensiv, plecând *Viorel Moldovan*, *Daniel Pancu* și *Daniel Niculae*. Ultimul a fost transferat în Franța, la Auxerre, el reprezentând cea mai bună vânzare din istoria clubului, valoarea lui, la 23 de ani, ajungând la 3,3 milioane de euro. În locul

Deși *Răzvan Lucescu* a recunoscut că nu știa prea multe despre adversari, în meciul din joia trecută nu s-a pus decât problema scorului. Dar parcă nici giuleștenii nu se așteptau la o replică atât de slabă din partea vicecampionilor Maltei, ale căror incursiuni în terenul advers le puteai număra pe degetele unei singure mâini. *Nicolae Grigore* a deschis scorul în minutul 6, după ce și-a preluat balonul la 30 de metri de poarta adversă și a trecut fără nici un fel de problemă de apărarea maltezilor. *Mugurel Buga* a punctat în minutele 15 și 41. Folosit din nou pe post de atacant, din cauza absenței lui *Griffiths*, veteranul *Nae Constantin* a perforat și el poarta supraponderalului *Akanji*. *Emil Dică* a stabilit scorul primei reprize, care a fost și cel final, cu largul concurs al portarului nigerian, printr-un șut de la 25 de metri. În repriza a doua, giuleștenii au mai redus din turație și au încercat să joace pentru public, iar ratările lui *Buga*, *Burdujan* și *Vasilache* i-au dat ocazia portarului de rezervă al Sliemei, să se remarce. Pe

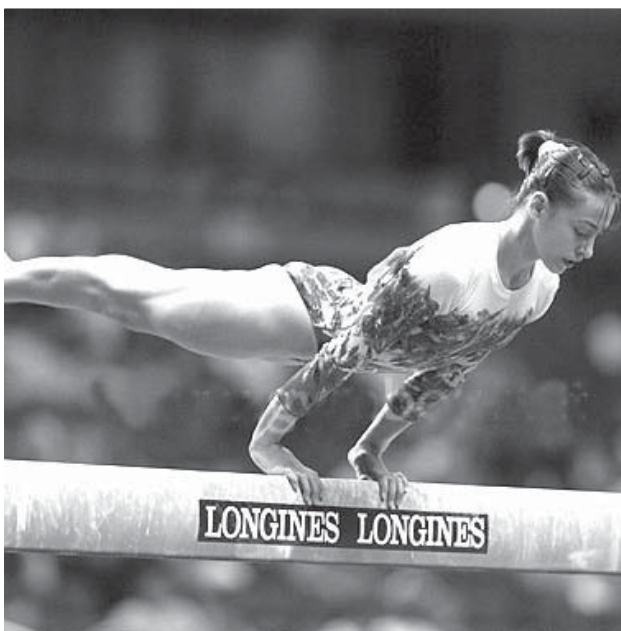
Gimnastică

Revine Ponor?

Cătălina Ponor vrea să-și încheie cariera prin cucerirea singurei medalii de aur care-i lipsește din palmares, cea mondială. Conducerea Federației Române

de Gimnastică va încerca să o determine pe *Cătălina Ponor* să nu abandoneze sportul de performanță și să participe la mondiale pe echipe, care vor

avea loc în luna octombrie a acestui an, în Danemarca. „Pentru noi, Cătălina Ponor reprezintă un nume foarte important. O posibilă revenire a ei în echipă ar putea însemna un balon de oxigen pentru întreg lotul. Vom purta discuții cu ea în încercarea de a o determina să continue gimnastica de performanță”, a declarat secretarul general al FRG, *Mircea Apolzan*. Aflată la Constanța, unde se pregătește pentru înscrierea la două facultăți, Cătălina Ponor nu a exclus varianta revenirii la lot: „Totul va depinde de discuția pe care o voi purta cu cei de la federație. Sunt conștientă că singura medalie de aur care-mi lipsește din palmares este cea de la mondiale. Cred că aș putea face doar bârnă. Trebuie să mă gândesc însă foarte serios și la sănătatea mea”, a explicat Ponor.

lui probabil va sosi *Ryan Griffiths*, un atacant australian de la FC Național. Dar suma de transfer a acestuia, cifrându-se pe la 1,5 milioane de euro este încă subiectul discuției dintre cele două cluburi. Tot de la FC Național a sosit un fundaș de 19 ani, considerat unul dintre cele mai mari talente ale fotbalului românesc. *Cristian Săpunaru* a și jucat deja pe tot parcursul meciului, disputat cu Sliema Wanderers.

final, *Lucescu jr.* i-a dat ocazia tânărului *Andrei Petrescu* să deuteze în echipa mare chiar într-un meci de cupă europeană. Pentru Rapid aventura europeană a început la fel de promițător ca și cea din sezonul trecut.

Returul primei etape preliminare va avea loc pe data de 27 iunie, în zi de joi, pentru cele două reprezentante ale României meciurile reprezentând doar o simplă formalitate.

TVR 1

Luni 24 iulie

6.00 Jurnalul 7.10 Film. Cinci băieți după o fată 9.35 Ochiul magic (R) 10.30 Bucuriile muzicii 11.05 Serial. Justiție militară 12.00 Căsătorii, căsătorii. Documentar 12.35 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Spectacolul lumii...văzut de Ioan Grigorescu 14.30 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Corry și restul lumii 16.30 Serial. Doctor Becker 17.00 Serial. Misterele din Sankt Petersburg 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Reflector 20.05 Despre mari români 21.10 Serial CSI-Crime și investigații 23.00 Jurnalul TVR.

Marti 25 iulie

6.00 Jurnalul TVR 7.10 Film. Puil 8.55 Integrame despre integrare 10.30 Bucuriile muzicii 11.05 Serial. Misterele din Sankt Petersburg 12.00 Împreună pentru natură (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Corry și restul lumii 14.30 Oglinda retrovizoare 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Corry și restul lumii 16.30 Serial. Doctor Becker 17.00 Serial. Misterele din Sankt Petersburg 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Film. Misterul libelulei 21.10 Serial. CSI-Crime și investigații 23.00 Jurnalul TVR.

Miercuri 26 iulie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Film. Doamna Pollyfax 10.30 Bucuriile muzicii 11.05 Serial. Misterele din Sankt Petersburg 12.00 Vreau să fiu... 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Corry și restul lumii 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Serial. Corry și restul lumii 16.30 Serial. Doctor Becker 17.00 Serial. Misterele din Sankt Petersburg 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Serial. Neveste disperate 20.10 Ochiul magic 21.10 Serial. CSI-Crime și investigații 23.00 Jurnalul TVR.

Joi 27 iulie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Film. Fantoma lui Barbă-Neagră 10.30 Bucuriile muzicii 11.05 Serial. Misterele din Sankt Petersburg 12.00 Mic, da' voinic! (R) 12.30 Desene animate 13.00 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Corry și restul lumii 14.30 Akzente. Emisiune în limba germană 16.00 Serial. Corry și restul lumii 16.30 Serial. Doctor Becker 17.00 Serial. Misterele din Sankt Petersburg 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Hollywood star. Documentar 19.45 Fotbal: Dinamo-Hibernians Paola 22.05 50 de ani de divertisment în 50 de emisiuni.

Mădălina Manole

Vineri 28 iulie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Film. Vară furată 8.50 Integrame despre integrare 10.30 Reflector (R) 11.10 Serial. Misterele din Sankt Petersburg 12.05 Planeta în jeansi (R) 12.35 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Serial. Corry și restul lumii 14.30 Film. Dragoste de după-amiază 17.00 Serial. Misterele din Sankt Petersburg 18.00 Jurnalul TVR. 19.20 Film. Cuscuii 21.10 O tură de aventură 21.50 Parfum de glorie... 22.45 Celebritățile timpului tău 23.00 Jurnalul TVR.

Sâmbătă 29 iulie

6.00 Film. Fiicei mele, cu dragoste! 7.40 Desene animate 8.30 Împreună pentru natură 9.00 Mic, da' voinic! 10.25 Lideri europeni 11.20 O tură de aventură 12.00 Serial. Justiție militară 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Hollywood star. Documentar 13.50 Formula 1. Marele premiu al Germaniei 15.30 Film. Phenomenon 2003 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Gala lunilor 21.10 Magazin muzical 22.40 Film. Articolul de fond.

Duminică 30 iulie

6.00 Universul credinței 7.30 Desene animate 8.20 Celebritățile timpului tău 8.30 Numai cu acordul minorilor (R) 10.30 Viața satului 12.00 Chipurile Delfei 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Noaptea devoratorilor de publicitate. Interviu cu Jean Marie Boursicot 13.55 Formula 1. Marele premiu al Germaniei 16.00 Planeta în jeansi 16.40 Tezaur folcloric 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Minutul 91. 22.10 Film. Sora Betty 23.55 Jurnalul TVR.

TVR 2

Luni 24 iulie

6.00 Atlas (R) 6.30 Lecția de engleză 7.00 Revista presei 8.00 Poftă bună! (R) 8.30 Casa ta (R) 9.00 Plaja lui Măruță 10.30 Coolmea distracției estivale (R) 11.25 Zborul Reginei. Documentar 13.00 Serial. Spellbinder: o lume nouă 13.30 Serial. Aventuri secrete 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Zona de conflict 16.00 Zestrea românilor 16.35 Serial. Sărutări furate 17.30 Ulița spre Europa 18.00 Roata la roată 18.30 Serial. Dragul de Raymond 19.00 Motocicliștii pofțicioși 19.35 Serial. Caracatița 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Pulbere de stele 23.25 Desene animate.

Marti 25 iulie

6.00 Serial. Spellbinder: Tărâmul Dragonului (R) 6.30 Lecția de engleză 7.00 Revista presei 8.00 Serial. Sărutări furate (R) 9.00 Plaja lui Măruță 10.30 Serial. Caracatița 11.30 Serial. Dragul de Raymond (R) 12.00 Motocicliștii pofțicioși (R) 13.00 Serial. Spellbinder: Tărâmul Dragonului 13.30 Serial. Aventuri secrete 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Lecția de engleză (R) 16.00 Mărturie – Documentar despre lăncu de Hunedoara 16.35 Serial. Sărutări furate 17.30 Ulița spre Europa 18.00 Lumea de aproape 18.30 Serial. Dragul de Raymond 19.00 Școala părinților 19.35 Serial. Caracatița 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Fetele din Piața Spania 23.20 Desene animate.

Lăncu de Hunedoara

Miercuri 26 iulie

6.00 Serial. Spellbinder: Tărâmul Dragonului 6.30 Lecția de engleză 7.00 Revista presei 8.00 Serial. Sărutări furate 9.00 Plaja lui Măruță 10.30 Serial. Caracatița 11.30 Serial. Dragul de Raymond (R) 12.00 Școala părinților (R) 13.00 Serial. Spellbinder: Tărâmul Dragonului 13.30 Serial. Aventuri secrete 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Lecția de engleză (R) 16.00 Omul între soft și moft 16.35 Serial. Sărutări furate 17.30 Ulița spre Europa 18.00 Natură și aventură 18.30 Serial. Dragul de Raymond 19.00 Cum să nu ne îmbrăcăm 19.35 Serial. Caracatița 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Trei surori 23.35 Desene animate.

Joi 27 iulie

6.00 Serial. Spellbinder: Tărâmul Dragonului 6.30 Lecția de engleză 7.00 Revista presei 8.00 Serial. Sărutări furate 9.00 Plaja lui Măruță 10.30 Serial. Caracatița 11.30 Serial. Dragul de Raymond (R) 12.00 Cum să nu ne îmbrăcăm (R) 13.00 Serial. Spellbinder: Tărâmul Dragonului 13.30 Serial. Aventuri secrete 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Lecția de engleză (R) 16.35 Serial. Sărutări furate 17.30 Ulița spre Europa 18.00 Fotbal: Sliema Vanderers (Malta)-Rapid 20.00 Înapoi la mătură 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Foarfeca 23.25 Desene animate.

Vineri 28 iulie

6.00 Serial. Spellbinder: Tărâmul Dragonului 6.30 Lecția de engleză 7.00 Revista presei 8.00 Serial. Sărutări furate 9.00 Plaja lui Măruță 10.30 Fotbal (R) 13.00 Serial. Dragul de Raymond (R) 13.30 Serial. Aventuri secrete 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Tennis Serial. Sărutări furate 17.30 Ulița spre Europa 18.00 Bazar 18.30 Serial. Dragul de Raymond 19.00 Lecții de supraviețuire 19.35 D'ale lui' Mitică 20.30 Jurnalul TVR 21.10 Serial. Liga gentilimilor 22.45 Film. Lisa.

Sâmbătă 29 iulie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Minorități sub trei dictaturi (R) 7.30 Megatehnicus 8.00 D'ale lui' Mitică (R) 9.00 Natură și aventură 9.30 ZOOM/2 10.00 Info...baza în direct 10.30 Serial. Școala micilor vrăjitoare 11.00 Serial. Andromeda 12.00 Pop/rock story 12.35 Serial. Amy 13.30 Bazar (R) 14.00 Film. Orgolii 16.00 Fotbal: Liga I. – Etapa 1. 18.00 Hollywood reporter 18.30 Europa altfel 18.45 Film. Treptele iubirii 20.30 Jurnalul TVR 21.10 Film. Încercare oarbă.

Duminică 30 iulie

6.30 ZOOM/2 (R) 6.30 Info... baza în direct (R) 7.30 Dincolo de cântec 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 10.00 Roată la roată 10.30 Motomagia 11.00 Arca lui Noe: adevărata poveste. Documentar 12.00 Șlagăre ... în revenire 13.00 Casa ta 13.30 Poftă bună! 14.00 Serial. Lois și Clark - noile aventuri ale lui Superman 15.00 Documentar. Enigme în Carpați 15.30 Hollywood: Necenzurat 16.00 Serial. Verdict. Crimă 16.50 Celebritățile timpului tău 17.05 Serial. Farmece 18.00 Zile care au zguduit lumea 19.00 Atlas 19.30 Serial. Crimă în suburbie 20.30 Jurnalul TVR 21.10 Serial. Maestrul și Margareta .

ÎN LIMBA MATERNĂ emisiune radiofonică în limba română

24 IULIE, LUNI (Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

25 IULIE, MARTI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

26 IULIE, MIERCURI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.15: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avangpremiera „Ecranul Nostru” 11.55: Încheiere

27 IULIE, JOI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

28 IULIE, VINERI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avangpremiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul Vărnitnicilor 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

29 IULIE, SÂMBĂTĂ (Petru Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.00: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58: Încheiere

30 IULIE, DUMINICĂ (Petru Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35: Sinteza știrilor săptămânii 14.45: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.00: Magazinul Vărnitnicilor (reluare) 15.30: Emisiune religioasă baptistă 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

26 iulie 2006 (mtv ora 13.30)

Reluare: 27 iulie 2006 (m2 ora 14.30)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Programul televizat în limba română, după obișnuitul buletin informativ, va prezenta un film despre familia Pui din Julia. Părinții, Maria și Teodor, fac tot posibilul pentru ca cei trei copii ai lor, să urmeze studii superioare. Irina, Teodor și Teodora Pui își continuă studiile universitare la Timișoara. Filmul este un frumos exemplu pentru sacrificiul părintesc. Realizator: Ștefan Crâsta

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.30-19.00, pe frecvența TVR2

Luni, 24 iulie 2006

15.30–16.00 Cronica germană (emisiune în limba germană) 16.00–16.30 Planuri de casă 16.30–17.00 Partener TVR Timișoara 17.00–17.20 Jurnal regional 17.20–17.30 Omul zilei.

Marti, 25 iulie 2006

15.30–16.00 Exclusiv 16.00–17.00 Magazin estival 17.00–17.20 Jurnal regional 17.20–17.30 Omul zilei.

Miercuri, 26 iulie 2006

15.30–16.00 Panoramic sud-vest 16.00–17.00 Viața la țară 17.00–17.20 Jurnal regional 17.20–17.30 Omul zilei.

Joi, 27 iulie 2006

15.30–16.00 Sănătate (reluare) 16.00–16.30 Drumuri aproape (r) 16.30–17.00 Arhiva de top 17.00–17.20 Jurnal regional 17.20–17.30 Omul zilei.

Vineri, 28 iulie 2006

15.30–16.00 Orizonturi sârbești 16.00–17.00 Magazin estival 17.00–17.20 Jurnal regional 17.20–17.30 Omul zilei.

Sâmbătă, 29 iulie 2006

16.00–16.30 Vară cu cântec 16.30–16.45 Gura târgului 16.45–17.45 În prelungiri 17.45–18.00 Jurnal regional.

Duminică, 30 iulie 2006

16.00–17.30 Cântecul de acasă 17.30–18.00 Români de lângă noi – Români din Satu Nou.

Emisiunea în limba română

www.rrl.ro

Soluție din pagina a 13-a

5	2	1	3	4	6	7	8	9
7	3	9	8	2	5	4	6	1
4	6	8	1	7	9	5	3	2
6	5	2	7	1	4	3	9	8
8	9	4	2	6	3	1	7	5
1	7	4	5	9	8	2	4	6
9	4	5	6	3	1	8	2	7
2	8	6	4	5	7	9	1	3
3	1	7	9	8	2	6	5	4

<http://www.free-sudokus.com>

Unitate prin diversitate Uniunea Europeană

Întrebări, teme permanente:

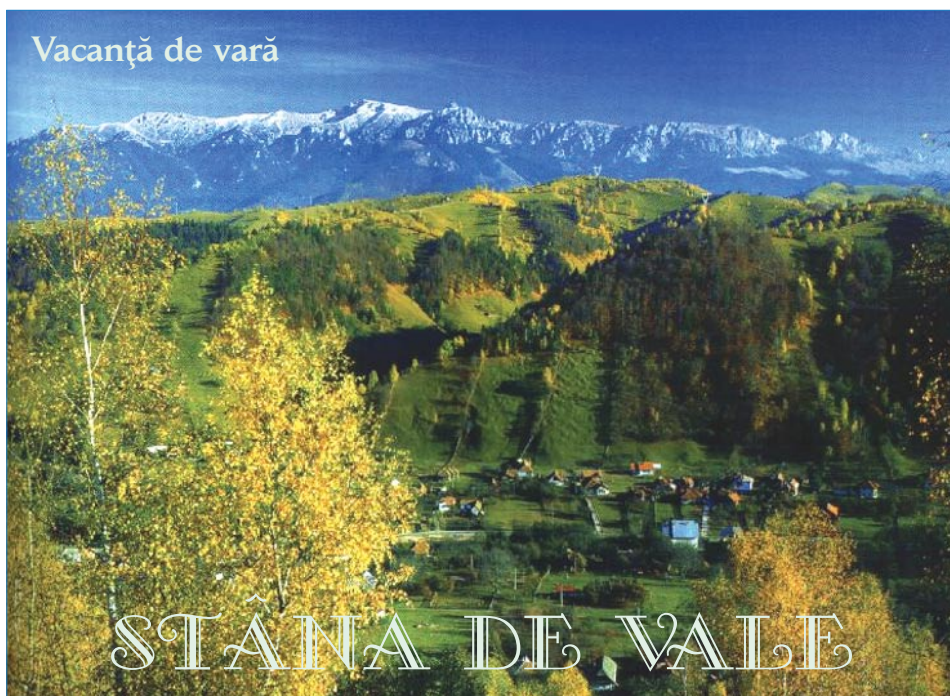
- ❖ Ce ne așteaptă în Uniunea Europeană
- ❖ Aderare – avantaje și dezavantaje
- ❖ Euroregiune – colaborare transfrontalieră
- ❖ Cetățean european – multiculturalitate, multilingvism

Program radiofonic: 24 iulie, luni – ora 19.00

– Kossuth URH: 66,29 MHz și 66,14 MHz

– Frecvențele posturilor teritoriale

Vacanță de vară

Stâna de Vale este o frumoasă stațiune de odihnă și tratament pentru toate anotimpurile, de importanță națională (complex montan). Este situată în vestul României, în apropiere de Beiuș, la sud-est de municipiul Oradea, în cadrul comunei Budureasa (județul Bihor), într-o depresiune străjuită de Munții Vlădeasa și Pădurea Craiului (Carpații Occidentali), la o altitudine de 1.102 m.

Climatul acestor deosebite meleaguri este intramontan de depresiune, tonic-stimulativ, cu veri răcoroase (temperatura medie a lunii iulie este de 14°C. Iernile sunt reci și umede (temperatura medie a lunii ianuarie, sub -6°C). Temperatura medie anuală este de circa 5°C. Se caracterizează printr-o marcată nebulozitate, precipitații abundente (peste 1200 mm anual), iar iarna sunt caracteristice căderi masive de zăpadă

(stratul zăpezii atingând 50–90 cm). În inima Carpaților, departe de poluarea marilor orașe, se află vestita stațiune turistică Stana de Vale, care dispune de una din cele mai ridicate niveluri ozonificare a aerului din toată țara. Aici din adâncuri, izvorăște un dar al naturii, o apă minerală tonică și pură, care, pe drept, încă din vechime și-a câștigat renumele de „Izvorul minunilor”. Frumusețea liniștitoare a peisajului, aerul pur, fără praf și particule alergice bogate în ozon, presiunea atmosferică relativ coborâtă, multele posibilități de trasee montane sunt elemente care fac ca vacanțele petrecute aici să fie relaxante și să ajute la refacerea sănătății și a capacității de muncă.

Stațiunea se recomandă în tratamentul asteniilor, unor dereglări endocrine (hipertiroitism benign, boala-basedov incipientă, după tratamente cu medicamente), dereglărilor

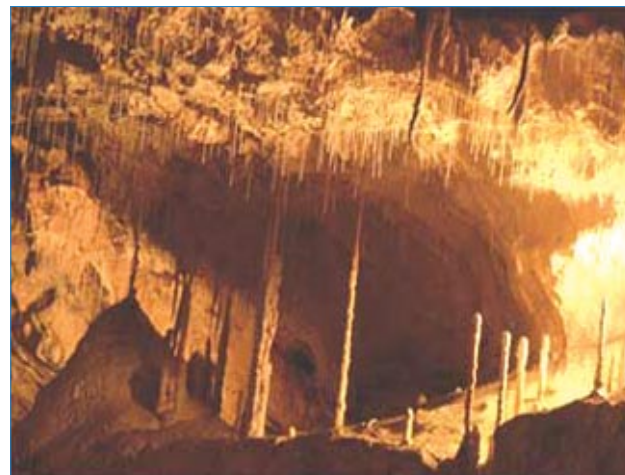
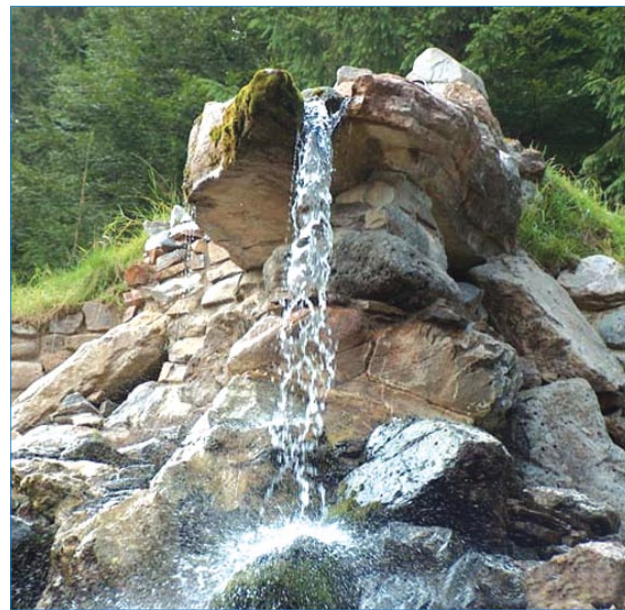
respiratorii (neuroză respiratorie), organismului slăbit, suprasolicitărilor fizice și intelectuale, anemiilor rahitismului și dereglărilor de creștere la copii. Cazarea la baza de tratament a stațiunii este asigurată de Hotelul Iadolina unde se află și instalațiile de electroterapie, băi cu plante medicinale, saună, gimnastică medicală, masaj. Stațiunea se bucură și de pavilioane și vile, unde turiștii sunt tratați cu multă ospitalitate și atenție.

Cei care vor avea șansa de a-și petrece vacanța în frumoasa stațiune Stâna de Vale să nu rateze ocazia de a vizita atracțiile turistice din împrejurimi: cascade (Săritoarea Ieduțului, Iadolina, Moara Dracului), Peșteri (Onceasa, Cetatea Rădesei, Sura Boghii, Focul Viu), complexul carstic Cetățile Ponorului (peșteri, lac etc.), Cabana Padiș (altitudine 1.280 m). Tot aici se poate practica pescuitul iar în timpul iernii schiul pe

pârții naturale cu un teleschi de 650 m lungime.

De la Stâna de Vale se poate parcurge Valea Iadului întinsă pe 42 de km, în al cărui perimetru se găsește lacul de acumulare de la Leș, iar în apropiere

se află Peștera cu Apă din Valea Leșului. Iubitorii de frumos pot coborî de la Stâna de Vale spre Remeți, pe Valea Iadului, trecând pe lângă lacul Leșu, unde pot întâlni și cascada Valul Miresei. Anca L. Crișan

FOAIA
românească
21 IULIE 2006
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcaș, Ștefan Crăsta, Anca Liana Crișan. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2006: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.